

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΖ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1970 | ΑΡΙΘ. 1

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Παναγιώτατε και θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οἰκουμενικῆ Πατριάρχᾳ, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητῆ ἀδελφῆ ἡμῶν και συλλειτουργῆ Κυρίου Ἀθηναγόρα, τὴν Ὑμετέραν Παναγιώτητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι υπερέδιστα προσαγορεύομεν.

Τὴν ἰδίαν περὶ ἡμᾶς μακροθυμίαν ἄμετρον συνήθως ὁ ἡμᾶς πλάσας συμμόρφους τῇ εἰκόνι τῆς δόξης αὐτοῦ ἐνδεικνύμενος οὐκ εἶασε ταῖς οἰκείαις ἀτόποις συναπολέσθαι πράξεσιν, ἀλλ' ἠξίωσε, βουλῇ ἀνεικάστως ἐσπλάγγνω και σωτηριώδει, και τουτονὶ τὸν ἐνιαυτὸν σχεδὸν διαπεράσαι και σφόνος ἤδη τῆς ἐπὶ γῆς ἐν δούλου μορφῇ ἐπιφανείας τῇ κοσμοχαρμοσύνῳ προσεγγίσει εορτῇ και δαφνιέστερον ὑπὸ τοῦ παραγενομένου ἐν χώρα και σκιᾷ θανάτου Φῶς ἐκ Φωτὸς ἐλλαμφθῆναι τὸν νοῦν και φωτισθῆναι φῶς ἰδόντας ἀπρόσιτόν τε και ἄδυτον.

Ἦλθε γὰρ ὁ Φωτὸς δημιουργὸς Υἱὸς τοῦ Ἀνάρχου Πατρὸς συνάναρχος και ὁμοούσιος. Ἦλθε τὸ Φῶς τοῦ κόσμου δι' οἶκτον πρὸς τὴν ἡμῶν πνιγηρὰν σκοτίαν. Ἦλθεν ὁ αἰὲ παρῶν, και καταβαλὼν ὑπὲρ ἡμῶν λύτρον τὸ αἷμα Αὐτοῦ τὸ ἴδιον, ἔδωκεν ἀντάλλαγμα ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ἦν ἐκ τῆς Περθένου προσελάβετο σάρκα. Ἦλθε και ἔλυσε τὴν τῆς ἀθεότητος πλάνην, ἣ οἱ ἐξακολουθοῦντες πορεύονται τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἕκαστος.

Αὐτοῦ τοίνυν διδασκτοὶ γεννηθέντες και τῷ φωτὶ τῆς αὐτοῦ θεογνωσίας σοφισθέντες και

* Ὁμοια Γράμματα ἀπεστάλησαν και πρὸς πάντας τοὺς λοιποὺς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας και τοὺς Ἀρχιεπισκοπῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

«τῆς ὁδοῦ» λοιπὸν ὄντες, ἦν αὐτὸς μὲν ὁ εἰς ἡμῶν ἐνανθρωπήσας ἀνάψυξιν διήνοιξε περιεκάθησαν δὲ τῶν αὐτῇ ἐπιφενέντων ἀτεχνῶς πολυμόρφων και πολυαριθμῶν ζιζανίων και τοῖς ἰδρῶσι μὲν κατεκόσμησαν οἱ θεοκῆρυκες Ἀπόστολοι, τοῖς δάκρυσι δὲ οἱ θεηγόροι μὲν ὀπλῖται τῆς παρατάξεως Κυρίου και τοῦ Λόγου στόματα πάγχρυσσα ἐπὶ Γῆς διατελέσαντες, μυρίπνοα δὲ τοῦ παραδείσου ἄνθη νῦν χρηματίζοντες θεοφόροι Πατέρες, δεῦτε καταρδεύσωμεν τὰς ἡμῶν αὐτῶν καρδίας και ψυχὰς τοῖς τοῦ πνεύματος ἐνηχήμασι μελωδοῦσι τὸ ἄσμα τὸ καινὸν τῆς ἐν ἀκαταλήπτῳ κενώσει συγκαταβάσεως.

Δεῦτε τῆς ἀπαξ παραδοθείσης πίστεως ἀκλινεῖς ὑπάρχοντες φύλακες, πολῦτιμόν τε και ζηλωτὸν καταδείξωμεν τὸν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας θησαυρὸν, ἐγκεκορμμένον ἐν τῇ ὡς ὥρα κεχερσωμένη ταῖς ἡμετέραις κακοτεχνίαις Γῆ.

Ἡμῖν ἐχαρίσθη. Σκότος ὑπάρχοντας φῶς ἐποίησε και ἔθετο ἐπὶ τὴν λυχνίαν. Φῶς ἐκ τοῦ φωτὸς αὐτοῦ λαβόντας, φῶς τοῦ κόσμου και ἄλλας ἡμᾶς ἔθετο τῆς Γῆς, ἵνα αὐτὴν μὲν τῇ φθορᾷ τῶν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οἰκούντων σηπομένην ὑγιάζωμεν, τοὺς δὲ τῇ σκοτία ἐπιμένοντας και τοῦ φωτὸς ταύτην αἰρετωτέραν ὑπολαμβάνοντας ἀνανήψαντάς ποτε φωτὶ λοιπὸν περιλάμφωμεν θεογνωσίας.

Ὅσα ὅμως πικρία! Ἀντὶ τοῦ παρακαλεῖσθαι ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἀρρηκτικῶς συνδουμένοις διὰ τοῦ ἐνὸς Πνεύματος, ὁ φωτίσας φοβεῖται τάχα μήπως εἰκῆ κεκοπίακε, σχιζομένους ὁρῶν και τὸ ἴδιον διώκοντας θέλημα και ἀλλήλους φθονοῦντας, ἀλλήλους προ-

Μ Η Ν Υ Μ Α

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΕΠΙ ΤΗ, ΕΟΡΤΗ, ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ο

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ι Ε Ρ Ω Ν Υ Μ Ο Σ

Π ρ ο ς

Τὸ Εὐσεβὲς Πλήρωμα

Τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Ἀδελφοί μου,

Ἡ ἀνθρωπότης πανηγυρίζει τὰ Χριστούγεννα τοῦ «Ἔτους τοῦ Διαστήματος» μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν, τὴν ὁποίαν ἐπαυξάνει ἡ καύχησης ἐν Κυρίῳ καὶ συνοδεύει ἔντονος ἐνδόμυχος ἀγωνία. Πράγματι, χαίρομεν, διότι «ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς» μᾶς ἀξιώνει καὶ πάλιν νὰ ἀτενίσωμεν τὴν «Ἀνατολὴν Ἀνατολῶν», ἐντὸς τῆς ταπεινῆς Φάτνης τῆς Βηθλεέμ. Ἐφέτος ὅμως ἡ χαρὰ μας ἐπαυξάνει ἀπὸ τὴν δικαιολογημένην καύχησίν μας ἐν Κυρίῳ, ἐκ-

δηλουμένην μὲ ἰαχὴν θριάμβου, διότι κατὰ τὸ 1969 ὁ Θεὸς ἔδωκε τὴν Χάριν Του εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὥστε νὰ κατορθώσῃ πράγματα, τὰ ὁποῖα μέχρι καὶ πρό τινος οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ ἡμᾶς μόνον ὡς προϊόντα ἀχαλινώτου φαντασίας ἦτο δυνατόν νὰ παραδεχθῶμεν. Ποῖος π.χ. θὰ παρεδέχετο, ὅτι θὰ ἐγένετο πραγματικότης τὸ νὰ συνομιλοῦν ἄνθρωποι, καθ' ὃν χρόνον ὁ ἕνας ἔκανε περίπατον εἰς τὴν Σελήνην καὶ ὁ ἄλλος ἐκράτει τὸ ἀκουστικὸν τηλεφώνου μέσα εἰς τὸ γραφεῖόν του εἰς τὴν Γῆν;

Καὶ τὴν χαρὰν ὅμως καὶ τὴν καύχησιν τὰς συνοδεύει κάποιος ἰδιότυπος ἀγωνία, ἡ ὁποία σκιαρίζει ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Διότι ἡ ἀγωνία ἐφέτος δὲν προέρχεται μόνον ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι καὶ πάλιν εἰς πολλὰ σημεία τῆς ὑδρογείου ἀκούομεν «πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων»· οὔτε μόνον, διότι ὁ κίνδυνος τῆς γενικωτέρας πολεμικῆς ἀναφλέξεως βαί-

καλουμένους καὶ μὴ Αὐτῶ, Χριστῶ τῶ Θεῶ, παρατιθεμένους.

Ἐμᾶς, ἀδελφὲ γνήσιε, καὶ πᾶσαν τὴν περὶ τὴν Ἑμετέραν θεοπρεπεστάτην κορυφὴν ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν, τὸν πάντιμον τοῦ κλήρου χορὸν καὶ τὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ ποιμνῆς ἀγιόλεκτα τάγματα, τὰ τῆς ἐνότητος διώκοντα καὶ εἰρήνης ἐν τῶ δι' ἡμᾶς τεχθέντι Θεῶ κατασπαζόμενος καθ' ἅπαξ φιλήματι ἀγίῳ πάντα εὐχόμενος ἐφ' Ἐμᾶς τὰ τοῦ Σωτήρος πλουσιώτατα ἔλεη καὶ ἐπὶ τὸν κόσμον ἅπαντα τὴν κοινὸν ἀγαθὸν φαινομένην εἰρήνην, τῶν ἱερῶν ἀπτόμενος γονάτων ἀντιβολῶ συναγωνισασθαί μοι ταῖς προσευχαῖς καὶ εὐμενίσασθαι τὸν οἰκτίρονα, ἵνα ἐξαποστειλῇ τὸ φῶς Αὐτοῦ καὶ φωτίσῃ τοὺς καθ' ὅλα τῆς Γῆς τὰ πλάτη σχιζομένους ἀδελφούς. Χειραγωγῆ-

σωμεν αὐτοὺς ταῖς πρὸς Θεὸν ἡμῶν δεήσεσιν, ἵνα πάντες ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μᾶ καρδίᾳ τὸ καινὸν τοῦ Ἀμνοῦ ἄσμα καινῶς μελωδήσωμεν, ἐνώπιον τῶν ἐκ τοῦ αἰῶνος ἡμῶν υἱῶν εὐδοκίας καὶ ὑπακοῆς, υἱῶν παρακλήσεως καὶ ἀναστάσεως.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ ἑαυτοὺς ταῖς Ἑμετέραις παρατιθέμενοι ὁσίαις εὐχαῖς, κατασπαζόμεθα ὑμᾶς ἐν ἀγάπῃ πολλῇ καὶ «δόξα τῶ τεχθέντι Θεῶ καὶ ἐπὶ γῆς ὄφθῆντι καὶ φωτίσαντι τὸν κόσμον» ἐπιβοῶντες, διατελοῦμεν

Τῆς Ἑμετέρας θεοτιμῆτου Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῶ ἀδελφός
καὶ ὄλως πρόθυμος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

νει συνεχῶς αὐξανόμενος. Τὴν ἐνδόμυχον ἀγωνίαν καὶ τὸν ἀνομολόγητον ἐν πολλοῖς φόβον ὄλων μας τὸν ἐπαυξάνει ἐφέτος τὸ γεγονός, ὅτι εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ θεμέλια τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ μας οἰκοδομήματος ἤρχισαν νὰ γίνωνται εὐκρινῶς ἀκουστοὶ λίαν ἀνησυχητικοὶ τριγμοί. Οἱ τριγμοὶ δὲ αὐτοὶ εἰς τὰ θεμέλιά μας ἀκούονται τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποῖαν πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὁποτεδήποτε ἄλλοτε εἴχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἰσχυρῶν καὶ ἀδιασείστων ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν βάσεων, ἀκριβῶς διότι ἔχομεν φθάσει εἰς τὰ καταπληκτικὰ ὄντως ἐπιστημονικὰ ἐπιτεύγματα. Τὸ ἀκόμη ὅμως τραγικώτερον εἶναι τοῦτο: ὅτι ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος στρατιαι ὀλόκληροι ἀνθρώπων ἐργάζονται πυρετωδῶς καὶ ἱλιγγιώδη χρηματικὰ ποσὰ διατίθενται διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν πρωτοφανῶν ἐπιστημονικῶν κατορθωμάτων μας, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν καταβάλλεται καὶ ἀνάλογος προσπάθεια, διὰ νὰ δημιουργήσωμεν τοὺς χαρακτῆρας, πού θὰ συναισθάνωνται βαθύτατα τὴν εὐθύνην τῆς διαχειρίσεως ὄλων αὐτῶν τῶν παμμεγίστων ἐπιστημονικῶν ἐπιτευγμάτων. Τούναντίον μάλιστα αἱ τελευταῖαι ἀναρχικαὶ τάσεις καὶ αἱ ἑξάλλοι ἐκθεμελιωτικαὶ προσπάθειαι, πού προβάλλονται εἰς τὴν δημοσιότητα, ἐλαττώνουν τὰ θεμελιακὰ ἠθικὰ ἀποθέματα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ συντελοῦν εἰς τὴν κατακρήμνισιν καὶ τὸν ἐκμηδενισμόν τῶν ὄσων ἕμειναν ὄρθια.

Ἐντεῦθεν, τὸ ἀγγελικὸν μήνυμα, ὅτι «ἐτέθη ἡμῖν σήμερον Σωτῆρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος», διὰ τὸν σύγχρονον ἀγωνιῶντα καὶ παραπαίοντα ἄνθρωπον ἀποκτᾷ ἀπιστεύτως ἰδιαιτέραν ἐπικαιρότητα. Διότι, ὅτε διὰ πρώτην φοράν ἀνηγγέλθη τὸ μήνυμα τοῦτο εἰς τοὺς «ἀγραυλοῦντας» ἀγαθοὺς ποιμένας τῆς Βηθλεέμ, καθὼς καὶ ὅτε τοῦτο ἐπανελαμβάνετο καθ' ὅλα τὰ προηγούμενα ἔτη, δὲν εἶχεν ἀκόμη διαμορφωθῆ ἡ ἐπικρατοῦσα σήμερον ἀνά τὸν κόσμον κατάστασις. Διὰ πρώτην φο-

ρὰν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἱστορίαν, ἔχομεν τὸ θλιβερόν προνόμιον, νὰ εἶναι δυνατὸν ἓνας καὶ μόνον ἄνθρωπος, μὲ τὴν πίσσιν ἐνὸς κομβίου, νὰ καταστρέψῃ ὀλόκληρον τὴν ὑδρόγειον. Τὸ μήνυμα, λοιπόν, τοῦ θεοῦ Βρέφους τῆς Βηθλεέμ ἔχει πολλαπλασίαν σημασίαν δι' ἡμᾶς, τοὺς ἀνθρώπους τῶν διαπλανητικῶν πτήσεων. Διότι σήμερον ἔχομεν νὰ ἐπιλέξωμεν εἴτε τὸ θεῖον μήνυμα εἴτε τὴν ὀλοκληρωτικὴν καταστροφὴν.

Ἐπειδὴ ὅμως οὐδεὶς μὲ σώας τὰς φρένας εἶναι δυνατὸν νὰ προτιμήσῃ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος τῶν διαπλανητικῶν ταξιδίων πρέπει ἐπειγόντως νὰ γίνῃ καὶ ἄνθρωπος τῆς Καινούργιας Δημιουργίας. Πρέπει, τὸ ταχύτερον, τὸν σημερινὸν μονομερῶς νοησιαρχικὸν ἄνθρωπον, νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ ἡ «καινὴ κτίσις», δηλαδή ὁ πανίσχυρος μὲν, ἀλλὰ καὶ γεμᾶτος ἀγάπην ἄνθρωπος, ὁ τύπος τοῦ ἀνθρώπου, πού μᾶς ὑπέδειξε μὲ τὴν ἐνανθρώπησίν Του αὐτὸς οὗτος ὁ Θεάνθρωπος. Δηλαδή ὁ ἄνθρωπος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ζῆ καὶ θὰ βασιλεύῃ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός.

Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὸν ἄνθρωπον χρειαζόμεθα κατεπειγόντως, καὶ εἰς τὴν διάπλασιν αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καλεῖ τοὺς πάντας νὰ ἐπιστρατευθῶμεν ὁ σήμερον «τεχθεὶς Βασιλεὺς».

Ἡμεῖς ὅμως οἱ κάτοικοι τῆς παναρχαίας αὐτῆς γωνίας τῆς ὑψηλίου ἔχομεν ἐν διαζόντως βαρὺ προνόμιον· ἀφ' ἐνὸς μὲν κατοικοῦμεν εἰς μίαν Χώραν, ἡ ὁποία καίτοι εἰς ἕκτασιν ὑπῆρξε καὶ εἶναι μικρά, ἐν τούτοις εἰς τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ πνεύματος ἐστάθη πάντοτε πρωτοπόρος. Ἀφ' ἐτέρου δὲ ἀνήκομεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία ἦτο καὶ παραμένει πτωχὴ εἰς ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλ' ἦτο καὶ θὰ μένη ἀμετάθετος εἰς τὴν πίσσιν τῆς πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ θεοῦ Ἰδρυτοῦ Τῆς. Δι' αὐτό, καὶ ὡς Ὁρθόδοξοι καὶ ὡς Ἑλλη- νες, καλούμεθα νὰ ἐγείρωμεν κραυγὴν ἀνα-

Η ΘΕΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΦΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀπερινόητον καὶ ἄφραστον μυστήριον, συναπτόμενον μετὰ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας ἐνσαρκώσεως. «Ὅπως δηλαδή ὁ Θεὸς «Λόγος σὰρξ ἐγένετο» (Ἰωάν. 1,14) καὶ «ἐφανερώθη ἐν σαρκί» (Α' Τιμ. 3,16), τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐφανερώθη σὺν αὐτῷ, ἐκφράζουσα πῶς τὸ «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον» τοῦ Χριστοῦ (Α' Τιμ. 3,16) καὶ ταυτιζομένη μετ' αὐτοῦ. Οὕτως ἡ Ἐκκλησία, προαιώνιον καὶ οὐράνιον ἔχουσα τὴν ἀρχὴν καὶ προέλευσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, κατῆλθεν εἰς τὴν γῆν, ἀποκαλυφθεῖσα ὡς ἡ ἐπ' αὐτῆς παρουσία τοῦ ἐνανθρωπήσαντος, ἀποθανόντος καὶ ἀναστάντος ἐν δόξῃ Θεανθρώπου, ὡς τις ἐνωσις μυστηριώδης καὶ ἀκατάληπτος τοῦ θείου μετὰ τοῦ ἀνθρωπείου, τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου μετὰ τῶν σεσωσμένων μελῶν τοῦ σώματός του, τοῦ οὐράνιου καὶ ἀοράτου τμήματος τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἀποτελουμένου ἐκ τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων, μετὰ τοῦ ἐπιγείου καὶ ὁρατοῦ τμήματος αὐτῆς, τοῦ ἀποτελουμένου ἐκ τῶν ζώντων ἐπὶ τῆς γῆς πιστῶν. Κατὰ ταῦτα ἡ φύσις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι θεανθρωπίνη, παρισταμένη ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ κατὰ προτίμησιν διὰ τῆς εἰκόνας τοῦ «σώματος τοῦ Χριστοῦ», ἔχοντος κεφαλὴν τὸν Χριστόν.

Οὕτως ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ ὁ μέγιστος καὶ ἀπαραμίλλος ἐκκλησιολόγος Ἀπόστολος Παῦλος ὁμιλεῖ ῥητῶς περὶ τοῦ «σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ Ἐκκλησία», καὶ «αὐτὸς ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας» (Κολοσ. 1,24 καὶ 18). Διὰ τῆς Παυλείου ταύτης εἰκόνας παρίσταται ἡ Ἐκκλησία ὡς τις πνευματικὴ καὶ ὑπερφυῆς κοινωνία θεανθρωπίνη, περιλαμβανούσα τὸν «λαὸν τοῦ Θεοῦ» τὸν ἅγιον, τὸν συναποτελοῦντα μετὰ τῶν Ἀγγέλων τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ σῶματι τελεσιουργεῖται ἡ και-

νήψευς καὶ νὰ σημάνωμεν παγκόσμιον συναγερμὸν πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ θὰ ἀναλάβωμεν τὴν πρωτοβουλίαν μιᾶς τοιαύτης πανανθρωπίνης πνευματικῆς πανστρατιᾶς, θὰ πρέπη πρῶτοι ἡμεῖς, μετατρέποντες ἕκαστος εἰς προσωπικὸν βίωμα τὸ μήνυμα τοῦ θείου Βρέφους, νὰ ὑπηρετήσωμεν ὡς πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι στρατιῶται τῆς εἰς αὐτήν. Τότε, ἄς εἴμεθα βέβαιοι, ἡ ἐν Βηθλεὲμ σαρκωθεῖσα ἀγάπη τοῦ Θεοῦ θὰ νικήσῃ καὶ πάλιν.

Εὐχέτης ὑμῶν πρὸς Κύριον
† Ὁ Ἀθηναῖος ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

νή κατὰ Χριστόν ζωὴ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ χορηγεῖται ἡ χάρις καὶ ἡ σωτηρία καὶ ἡ θεία ζωὴ τῆς Κεφαλῆς εἰς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος. Τοιοῦτοτρόπως πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος ἐνοῦνται μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ μετ' ἀλλήλων εἰς «ἐν σῶμα ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη», καὶ εἶναι «εἷς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Ῥωμ. 12,5. Α' Κορ. 10,17), καὶ ζῶσιν ἐν αὐτῷ, ὁ δὲ Χριστὸς ζῆ ἐν αὐτοῖς, ἄνευ βεβαίως συγχύσεως καὶ συμφύσεως ἢ ἐξαφανίσεώς τινος ἐξ αὐτῶν, τῆς ἐνώσεως ταύτης πραγματοποιουμένης διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Κατὰ τὸν Νικόλαον Καβάσιλα, οἱ πιστοὶ, ἐνούμενοι διὰ τοῦ βαπτίσματος μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ ζῶντες ἐν αὐτῷ, γίνονται «σύσσωμοι» καὶ «σύζωοι» Χριστοῦ καὶ «υἱοὶ Θεοῦ», ὥστε «τὴν φύσιν αὐτῶν Θεοῦ τιμῆ τιμηθῆναι... ὡς ὁμότιμον καὶ ὁμόθεον τῇ θείᾳ φύσει γεγονέναι»¹, οὕτω δὲ βιοῦται ὑπ' αὐτῶν ἀπὸ τοῦδε ἡ «καινὴ κτίσις» ὡς ἤδη παρούσα ἐν Χριστῷ². Ἐντεῦθεν ἡ Ἐκκλησία νοεῖται προσέτι ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων καὶ ὡς ζωὴ καινὴ ἐν Χριστῷ καὶ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὡς ἐνότης χαρισματικῆς ζωῆς, καθ' ὅσον αὐτὴ εἶναι ὑπερφυσικὸς ὀργανισμὸς ζῶν, ἐνιαῖος, ὅλος, εἶναι «σῶμα Χριστοῦ», ἐκ τῆς θείας Κεφαλῆς τοῦ ὁποίου διαχέεται ἡ καινὴ πνευματικὴ ζωὴ εἰς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐνούμενης τῆς στρατευομένης ἐπὶ γῆς μετὰ τῆς θριαμβευούσης ἐν οὐρανοῖς Ἐκκλησίας ἐν ζώσῃ ἐνότητι καὶ κοινότητι ζωῆς καὶ ὀργανικῆς κοινωνίας μετὰ τοῦ ἀναστάντος δεδοξασμένου Κυρίου, ὡς Κεφαλῆς τῆς «καινῆς κτίσεως», ἣτις εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Οὕτως αὐτὴ, ὡς «σῶμα Χριστοῦ», ἐν τῷ ὁποίῳ εἶναι συσσεσωματωμένοι ὁ «λαὸς τοῦ Θεοῦ», ὃν ἀὸ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἔθνῶν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ» (Πράξ. 15,14), ζῆ τὴν καινὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν, ταυτιζομένη πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι δηλαδή ἡ Ἐκκλησία ἐν θεανθρωπίνῳ σῶμα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐνοῦται ἀπορρήτως ὁ Θεὸς μετὰ τῶν λογικῶν ὄντων «ἀσυγχύτως», «ἀτρέπτως» καὶ «ἀχωρίστως», κατὰ τὸ Χαλκηδόνειον δόγμα, καὶ οὕτω λαμβάνει χώραν μυστηριώδης τις περιχώρησις τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτοῖς καὶ τούτων ἐν τῷ Θεῷ ἢ ἀλληλενοίκησις τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς μέλεσιν αὐτῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ Χριστῷ, καθ' ὅσον «ὡς ἡμᾶς ὁ Χριστὸς ἔχει ἐν αὐτῷ, οὕτω καὶ ἡμεῖς αὐτὸν ἔχομεν ἐν

1. Νικόλαου Καβάσιλα, Ἐρμηνεία τῆς θείας Λειτουργίας 1, PG 150, 505.

2. Μ. Ἀθανασίου, Κατὰ Ἀρειανῶν 2,65, PG 26, 285. Ὁ Μ. Ἀθανάσιος ἐπίστευεν, ὅτι «ἡ πρώτη δημιουργία ἀπέτυχεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς, τὸ δὲ σύμπαν ἦτο ἄνευ νοήματος λόγῳ τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Χριστὸς, ἐξαλείψας τὴν φθορὰν καὶ τὸν θάνατον, ἐδημιούργησεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ δι' αὐτῆς τὴν καινὴν κτίσιν». [Κ. Καρακόλη, Ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὸν Μ. Ἀθανάσιον, ἐν «Γρηγ. Παλαμάς» 48 (1965) 366].

ἡμῶν»³ καὶ κεφαλὴν τοῦ κοινοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ὁθεν δῆλον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι «σῶμα πνευματικόν» (Α΄ Κορ. 15,44), καθ' ὅσον ὁ διὰ τοῦ βαπτισματος ἐνούμενος τῷ σώματι τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὕτω «κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστίν» (Α΄ Κορ. 6, 17), εἶναι «πνευματικὸν σῶμα, τὸ διάφορον τῆς συνόδου γένος... ἅγιον σῶμα· τὸ δὲ σῶμα τοῦτο τὸ πνευματικόν, τοῦτ' ἐστίν ἡ ἁγία Ἐκκλησία» ἐπομένως «σῶμα ἀλληγορεῖται ἡ Ἐκκλησία Κυρίου, ὁ πνευματικὸς καὶ ἅγιος χορὸς»⁴. Ἀκριβῶς δὲ ἐν τῇ ἐνώσει τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Πλάστου μετὰ τῶν λογικῶν πλασμάτων του, ἢ ἄλλως ἐν τῇ ἐνώσει τῶν χριστιανῶν μετ' ἀλλήλων καὶ μετὰ τοῦ Χριστοῦ εἰς ἓν σῶμα, διὰ δὲ τοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, ἐγκρίεται ὁ χαρακτήρ τῆς Ἐκκλησίας ὡς μυστηρίου.

Τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα καὶ παράστασιν τῆς Ἐκκλησίας ὡς σώματος Χριστοῦ χρησιμοποιοῦν μόνον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὰς ἐπιστολάς του πρὸς Ῥωμαίους, Α΄ Κορινθίους, Ἐφεσίους καὶ Κολοσσαεῖς, καὶ μάλιστα εἰς τὰς δύο τελευταίας. Εἰς οὐδὲν δὲ ἕτερον βιβλίον τῆς Ἁγίας Γραφῆς εὑρηται ἡ εἰκὼν αὐτή. Εἰδικώτερον ἡ Παῦλειος αὕτη διδασκαλία περιλαμβάνεται εἰς τὰ χωρία Ῥωμ. 12, 4-8. Α΄ Κορ. 6, 15-20. 10, 16-17 καὶ 12, 4-31. Ἐφ. 1,20-23. 2,11-22. 4, 1-16 καὶ 5, 22-32. Κολ. 1,13-27 καὶ 2, 15-19. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ὅμως κύρια χωρία προστεθῆτωσαν καὶ τὰ ἐπόμενα συμπληρωματικά: Ῥωμ. 5, 12-21. 6, 1-7. Α΄ Κορ. 11,3-4. 15,20-23. Γαλ. 3,27-29. Ἐφ. 1,3-14. 16-19. Κολ. 3, 9-17⁵. Κυρίως εἰς τὰ ἀνωτέρω χωρία ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκει τρία τινά: α) ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐν ὀργανικῶν σώμα, τ.ε. τὸ τοῦ Χριστοῦ σῶμα· β) ὅτι κεφαλὴ αὐτοῦ εἶναι ὁ Χριστός, μέλη δὲ οἱ χριστιανοί· καὶ γ) ὅτι ὁ Χριστός καὶ οἱ χριστιανοί ὁμοῦ συναποτελοῦσιν ἓν ἐνιαῖον σῶμα, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἀναπτύσσεται καὶ αὐξάνει τὴν αὐξάνει τὸ Θεοῦ». Ἀναλυτικώτερον ἐνταῦθα διδάσκει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεανθρώπινος ὀργανισμὸς καὶ ζῶν σῶμα, τὸ ἐν καὶ ἐνιαῖον καὶ μοναδικὸν μυστικὸν «σῶμα τοῦ Χριστοῦ» (Ῥωμ. 12,4 ἐξ., Α΄ Κορ. 12,12 ἐξ., Κολ. 1,18,24), ἀποτελούμενον ἐξ ἀναριθμητῶν μελῶν, συνηνωμένων ἐν αὐτῷ ὀργανικῶς καὶ ἀδασπᾶστος μετὰ τε τῆς Κεφαλῆς καὶ μετ' ἀλλήλων, συνάμα δὲ εἶναι καὶ τὸ «πλήρωμα» αὐτοῦ, καθ' ὅσον «πλήρωμα τοῦ Χριστοῦ ἢ Ἐκκλησία» (Ἐφ. 1,23).

3. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Ἐφ. ὁμιλ. 20,4, PG 62,139.

4. Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Στρωμ. 7,14, PG 9, 521. Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων 8, 287/8. Die Griechischen christlichen Schriftsteller, Clemens Alexandrinus, τ. 3, σ. 62.

5. Βλέπ. ἐρμηνεῖαν αὐτῶν ἐν Th. Soiron, Die Kirche als der Leib Christi nach der Lehre des hl. Paulus exegetisch, systematisch und in der theologischen wie praktischen Bedeutung dargestellt, Düsseldorf 1951, σ. 53-171, ὡς καὶ γενικώτερον ἐν W. Gossens, L' Eglise corps du Christ, Paris 1949.

1,23). Ἡ Ἐκκλησία δηλαδὴ εἶναι τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τοῦ Χριστοῦ, μὴ δυναμένη νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' εἶναι αἰωνίως ἠνωμένη μετ' αὐτοῦ. Ὡστε «σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἢ Ἐκκλησία, κεφαλὴ δὲ τοῦ σώματος ὁ Χριστός»⁷. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ῥητῶς διδάσκει, ὅτι ὁ Χριστός «ἐστίν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς Ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων· ὅτι ἐν αὐτῷ ἠυδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι» (Κολ. 1,18-20). Ἄλλ' «οὐ δύναται κεφαλὴ χωρὶς γεννηθῆναι ἀνευ μελῶν»⁸. Τὸ σῶμα λοιπὸν τῆς Ἐκκλησίας κυβερνᾶται καὶ περιέπεται καὶ συντηρεῖται ὑπὸ τῆς θείας Κεφαλῆς του⁹, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ θεία ζωὴ καὶ δύναμις καὶ ἡ σώζουσα θεία χάρις καὶ αἱ δωρεαὶ τῆς χάριτος ἐν Πνεύματι κατέρχονται καὶ μεταδίδονται «κατ' ἀναλογίαν ἐν μέτρῳ» εἰς πάντας τοὺς πιστοὺς - μέλη τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας¹⁰. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Χριστός, κεφαλὴ ὢν τῆς Ἐκκλησίας, «ὡς εἶναι ἐν σῶμα Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν», εἶναι συνάμα καὶ ἡ ἀκαταπαύστος βέουσα ἀένναος καὶ ἀσπείρευτος πηγὴ τῆς θείας ζωῆς καὶ χάριτος ἐν αὐτῇ, αἵτινες διαδίδονται εἰς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος¹¹.

6. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Ἐφ. ὁμιλ. 3,2, PG 62, 26. Γενικῶς περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὡς σώματος ὁμιλεῖ ὁ ἱερὸς οὗτος Πατὴρ ἰδίως ἐν ταῖς ἐρμηνείαις του: Εἰς Ἐφ. PG 62, 25 ἐξ., 76 ἐξ. Εἰς Α΄ Κορ. PG 61, 145 ἐξ., 199 ἐξ., 249 ἐξ. Εἰς Κολοσ. PG 62, 317 ἐξ. καὶ ἀλλαχοῦ. Εἰδικῶς γράφει περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «πλήρωμα, τ.ε. οἷον ἡ κεφαλὴ πληροῦται παρὰ τοῦ σώματος· διὰ γὰρ πάντων μερῶν τὸ σῶμα συνέστηκε, καὶ ἐνὸς ἐκάστου χρῆζει. Ὅρα πῶς (ὁ Παῦλος) αὐτὸν (τὸν Χριστὸν) κοινῇ πάντων χρῆζοντα εισάγει. Ἄν γὰρ μὴ ὦμεν πολλοί, καὶ ὁ μὲν χεῖρ, ὁ δὲ ποῦς, ὁ δὲ ἄλλο τι μέρος, οὐ πληροῦται ὅλον τὸ σῶμα. Διὰ πάντων οὖν πληροῦται τὸ σῶμα αὐτοῦ. Τότε πληροῦται ἡ κεφαλὴ, τότε τέλειον σῶμα γίνεταί, ὅταν ὁμοῦ πάντες ὦμεν συνημμένοι καὶ συγκεκολλημένοι». (Εἰς Ἐφ. ὁμιλ. 3,2, PG 62,26). Κατὰ ταῦτα ὁ Χριστός πληροῦται, δηλαδὴ συμπληροῦται οἰονεῖ (ὡς Ἐκκλησία) διὰ τῆς προσθήκης καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν μελῶν τοῦ σώματος του, ἤτοι τῆς Ἐκκλησίας, ἕως οὗ φθάσῃ αὐτὴ εἰς τὸ πλήρωμα αὐτῆς.

7. Γρηγορίου Νύσσης, Ἐξήγ. ἄσμ. ἄσμ., λόγ. 8, PG 44, 949.

8. Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, Τραλ. 11,2, PG 5, 684, BEP 2, 273.

9. Πρβλ. καὶ Γρηγορίου Νύσσης, ἐν' ἄν., λόγ. 13, PG 44, 1048.

10. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Ἐφ. ὁμιλ. 11,3, PG 62, 84. Μ. Ἀθανασίου, Κατὰ Ἀρειανῶν 2,65, PG 26, 285.

11. Βλέπ. Ὀριγένης, Κατὰ Κέλσου 6,79, PG 11, 1417. 1420. BEP 10, 121/2. Gr. chr. Schr., Origenes, τ. 2, σ. 150. 151: «Ἐπεὶ Χριστὸς κεφαλὴ ἐστὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς εἶναι ἐν σῶμα Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ μύρον ἐπὶ κεφαλῆς καταβέβηκεν ἐπὶ τὸν πῶγονα, τὰ σύμβολα τοῦ τελείου ἀνδρός Ἀαρῶν, καὶ ἔφθασε καταβαῖνον» ἐπὶ πάντας «τοὺς μετόχους αὐτοῦ», οἱ ὅποιοι «μετέσχον καὶ τοῦ χρίσματος αὐτοῦ, ἕκαστος ὡς κεχώρηκεν».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΤΗΣ

(ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ)

Β'

3. Διὰ τὴν προσχολικὴν ἡλικίαν.

α) Ἐκδοσις διαφωτιστικοῦ ὕλικου διὰ τὰς μητέρας.

β) Μελέτη τῆς προετοιμασίας καὶ ὀργανώσεως ἐνοριακῶν σεμιναρίων διὰ μητέρας καὶ διὰ γονεῖς, ὡς καὶ εἰδικῶν ἐνοριακῶν Σχολῶν Μητέρων.

γ) Ἐκδοσις εἰδικῶν εἰκονογράφων βιβλίων χριστιανικοῦ περιεχομένου διὰ παιδιὰ τῆς προσχολικῆς ἡλικίας.

δ) Μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς ἰδρύσεως ἐκκλησιαστικῶν νηπιαγωγείων, ὡς καὶ Σχολῆς Ἐκκλησιαστικῶν Νηπιαγωγῶν.

4. Διὰ τὴν μαθητικὴν νεολαίαν.

α) Μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς ἐκδόσεως διαφόρων σειρῶν βιβλίων εἰς μορφήν Pocket-books.

β) Μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν περιοδικῶν.

γ) Μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς παροχῆς εἰς τοὺς μαθητὰς εἰδικῶν συνθημάτων διὰ φυλλαδίων ἢ ἐγχρῶμων πλακάτ.

δ) Ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ τῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν ὀργανώσεως ἐν τοῖς σχολείοις Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἰδικῶν διαλέξεων ἐπὶ ζωτικωτάτων θεμάτων βιοθεωριακοῦ προσανατολισμοῦ (λ.χ. ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ψυχαγωγίας, τῆς σχέσεως τῶν δύο φύλων, τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ κ.τ.τ.). Θὰ ἡδύνατο νὰ γίνῃ τεραστία εἰς ἕκτασιν διαφώτισις, ἐὰν λίαν ἐπιτυχῆ κείμενα τοιούτων διαλέξεων ἐπολυγραφοῦντο καὶ μετεδίδοντο συγχρόνως εἰς πλεῖστα σχολεῖα κατόπιν σχετικῆς ὀργανώσεως.

ε) Ὑπὸ μορφήν συμποσίων ἢ σεμιναρίων θὰ ἡδύνατο νὰ γίνῃ εὐρεῖα διαφωτιστικὴ ἐργασία ἐν ταῖς

Πράγματι ὁ Χριστὸς διὰ τῆς θείας ἐνσαρκώσεώς του Ἐκκλησίας σάρκα ἀνέλαβεν¹², ἡ «σῶμα ἐαυτοῦ τὴν Ἐκκλησίαν ἐποίησεν»¹³, καθ' ὅσον ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθεῖσῃ ἀνθρωπίνῃ φύσει συμπεριελήφθη καὶ ἀνεκεφαλαιώθη ὀλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης ὡς ἐνιαῖον ὀργανικὸν ὄλον, μορφωθέντος οὕτω τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπομένως ἡ Ἐκκλησία ὡς σῶμα Χριστοῦ ἐμορφώθη κυρίως διὰ τῆς ἐν τῇ ἀνθρωπότητι τοῦ Χριστοῦ συμπεριληψέως δυνάμει καὶ συσσωματώσεως πάντων τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐνότητος τῆς καθόλου ἀνθρωπίνης φύσεως, εἰς ἣν ἀνῆκε καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ Λόγου ἀναληφθεῖσα ἀνθρωπίνῃ φύσει. Τοιουτοτρόπως «ἡ Ἐκκλησία κατέστη τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Χριστοῦ»¹⁴, αὐτὸς δὲ ἡ μοναδικὴ κεφαλὴ αὐτῆς, ὡς ἦτο καὶ πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως¹⁵, ἐν ταύτῳ δὲ εἶναι καὶ ἡ ἀπαρχὴ τοῦ

σώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἀποτελῶν μεθ' ὅλων τῶν χριστιανῶν μελῶν τοῦ σώματος αὐτοῦ μίαν ἐσωτερικὴν, ὀργανικὴν καὶ τελείαν ἐνότητα καὶ ὀλότητα, ἐν ὀργανικὸν ὄλον, ἐν, ζῶν, ἄφριον καὶ ὀργανικὸν σῶμα, πλὴν σῶμα πνευματικόν¹⁶, ἄτε ἐμψυχούμενον ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ. Οὕτως, ἄρα, διὰ τῆς θείας ἐνσαρκώσεως ἠνώθησαν καὶ ἐταυτίσθησαν οἰοῦναι ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἥτις οὕτως ἐγένετο σῶμα Χριστοῦ. Τοῦτο φαίνεται ἰδίως ἐν Α' Κορ. 12,12, ἐνθα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος χρησιμοποιοῖ τὴν λέξιν Χριστὸς ἀντὶ τῆς λέξεως Ἐκκλησία, ἡ «τὸν Χριστὸν ἀντὶ τῆς Ἐκκλησίας τέθεικε, τὸ σῶμα αὐτοῦ οὕτως ὀνομάζων»¹⁷, ὡς καὶ ἐν Ἐφ. 1,23, ἐνθα ἡ Ἐκκλησία χαρακτηρίζεται ὅτι «ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ», δῆλα δὴ οὐχὶ οἰονδήποτε σῶμα, ἀλλὰ «τὸ σῶμα αὐτοῦ», τοῦ Χριστοῦ, ἐν πραγματικῇ καὶ συγκεκριμένῃ ἐνοσίᾳ, ὡς «σῶμα πνευματικόν» (Α' Κορ. 15,44), ὡς «σῶμα τῆς δόξης αὐτοῦ» (Φιλιπ. 3,21), ὡς πνευματικὴ ἐνότης ζωῆς τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Χριστοῦ.

12. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλ. πρὸ τῆς ἐξορίας 2, PG 52, 429. Πρβλ. καὶ Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 3,3, PG 62, 27. Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, Λόγ. 4, 67, PG 35, 589.

13. Γρηγορίου Νύσσης, Ἐξήγ. ἄσμ. ἄσμ., λόγ. 8, PG 44, 949. Πρβλ. καὶ Μ. Ἀθανασίου, Περὶ τῆς ἐνσάρκου ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ Λόγου... 21, PG 26, 1021, καθ' ὃν ἡ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ «ἐστὶ πᾶσα ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἐν αὐτῷ κυριεύουσα καὶ βασιλεύουσα μετὰ τὸ αὐτὸν σταυρωθῆναι», ὡς καὶ ἐν στ. 1004: «ἀπερ σῶμα ἀπαρχὴ ἐστὶ τῆς Ἐκκλησίας».

14. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Α' Κορ. ὁμιλ. 8,4 καὶ 24, 2, PG 61, 72 καὶ 200. Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 3, 2-3, PG 62, 26/7. Εἰς Ματθ. ὁμιλ. 82,6, PG 58, 746/7.

15. Πρβλ. καὶ Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Ἐφεσ. ὁμιλ. 1,4, PG 62, 15/6: «Μίαν κεφαλὴν ἅπανιν ἐπέθηκε, τὸν κατὰ σάρκα Χριστὸν, καὶ ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπους· τοῦτέστι, καὶ ἀγγέλους μίαν ἀρχὴν ἔδωκε, καὶ ἀνθρώπους, τοῖς μὲν τὸ κατὰ σάρκα, τοῖς δὲ τὸν Θεὸν Λόγον... οὕτω καὶ ἐνταῦθα

(Συνεχίζεται)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΜΠΗΣ
Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

πάντας ὑπὸ μίαν ἡγάγε κεφαλὴν· οὕτω γὰρ ἂν γένοιτο ἕνωσις, οὕτως ἀκριβῆς συνάφεια, ὅταν ὑπὸ μίαν ἅπαντα ἀχθεῖ κεφαλὴν, σύνδεσμον τινα ἀναγκαῖον ἄνωθεν ἔχοντα».

16. Πρβλ. τὸ ἀνωτέρω μνημονεῦθὲν χωρίον τοῦ Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Στρωμ. 7,14, PG 9, 521: «Τὸ δὲ σῶμα τοῦτο πνευματικόν, τοῦτ' ἐστὶν ἡ ἅγια Ἐκκλησία».

17. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Α' Κορ. ὁμιλ. 30,1, PG 61, 250. Πρβλ. καὶ Εἰς Κολ. ὁμιλ. 12,5, PG 62, 387/8.

τάξεσι τῶν ἀρίστων μαθητῶν, προσκαλουμένων πρὸς τοῦτο δι' εἰδικῶν προσκλήσεων, διανεμομένων εἰς αὐτοὺς διὰ τῶν Καθηγητῶν των.

στ) Δέον νὰ μελετηθῆ πῶς ἡ Ἐκκλησία θὰ ἐπωφεληθῆ τοῦ τεραστίου δυναμικοῦ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ καθηγητῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ πῶς θὰ καταστήσῃ αὐτοὺς συνεργάτας της. Κατὰ τὸ ἀρξάμενον σχολικὸν ἔτος θὰ ἦτο δυνατόν οἱ Σεβ. Μητροπολίται νὰ ὀργανώσουν σχετικὰς δεξιώσεις καὶ συγκεντρώσεις (πρβλ. τὴν ἐν τῷ ἀθηναϊκῷ κινηματογράφῳ «Πάλλας» γενομένην συκέντρωσιν κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθόν).

ζ) Δέον νὰ γενικευθῆ καὶ ὀργανωθῆ ἐπὶ τὸ τελεσφορώτερον ὁ θεσμὸς τῶν ὑποτροφίῶν καὶ βραβείων, ἅτινα θὰ χορηγῶνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τοὺς ἀρίστους ἐκπροσώπους τοῦ μαθητικοῦ κόσμου. Τοῦτο θὰ εἶναι σπουδαιότης εὐκαιρία, ἵνα ἡ Ἐκκλησία προσεγγίξῃ τοὺς ἀρίστους μαθητὰς καὶ ἐμφυσᾷ εἰς αὐτοὺς τὰς ἀρχὰς της, αἵτινες θὰ εἶναι πλέον εὐαπόδεκτοι, ὅταν ἡ νεολαία βλέπῃ τὸ εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας δι' αὐτήν. Διὰ τὰς ὑποτροφίας αὐτὰς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθῆ μέρος τῶν πόρων τοῦ Ἰδρύματος τῆς Τήνου.

η) Ἡ ἐπίτευξις τῆς ὁμαδικῆς συμπαλαμφῆς τῶν μαθητῶν εἰς τὰς μαθητικὰς Λειτουργίας ἢ εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν ἢ εἰς ἄλλας λατρευτικὰς εὐκαιρίας ἢ κατὰ τὴν ὁμαδικὴν ἐν τῷ σχολείῳ προσευχὴν δέον νὰ εἶναι κύριος στόχος μας. Τοῦτο θὰ ὑποβοηθηθῆ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, διὰ τῆς ἐτοιμασίας εἰδικῶν μουσικῶν δίσκων, οἵτινες θὰ συντελέσουν εἰς τὴν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς τρόπον ἐκμάθησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων. Ἐντὸς τοῦ 1970 θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐτοιμασθοῦν οἱ δίσκοι οὗτοι, ἐὰν ληφθῆ σχετικὴ ἀπόφασις.

θ) Δέον νὰ ἐκπονηθῆ Κανονισμὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Μαθητικῶν Οἰκοτροφείων καὶ νὰ καταβληθῆ προσπάθεια, ὥστε ταῦτα νὰ καταστοῦν ἀληθῆ φυτώρια χριστιανικῆς ἀγωγῆς.

ι) Πρέπει νὰ γίνῃ μελέτη περὶ τοῦ πῶς ἡ Ἐκκλησία θὰ ἐπωφεληθῆ τοῦ τεραστίου δυναμικοῦ τῶν μαθητικῶν κατασκηνώσεων.

5. Διὰ τοὺς σπουδαστὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

α) Ἐξ ἐπόψεως εἰδολογικῆς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς ἀνάλογον κλίμακα μέσα παρόμοια πρὸς τὰ ὑποδειχθέντα διὰ τὴν μαθητικὴν νεολαίαν.

β) Διὰ σχετικῶν δεξιῶσεων δέον ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐλκύσῃ πρὸς ἑαυτήν τοὺς Καθηγητὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς συνεργάτας της.

γ) Δέον νὰ μελετηθῆ ὁ τρόπος τῆς καλυτέρας διοργανώσεως τῶν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει καὶ λήξει τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων.

δ) Δέον νὰ μελετηθῆ ἡ ὀργάνωσις εἰδικῶν χριστιανικῶν σεμιναρίων ἢ συνδιαλέξεων (ὑπὸ μορφήν Debates ἢ Podium) διὰ σπουδαστὰς Ἀνωτάτων Σχολῶν.

ε) Πρέπει νὰ μελετηθῆ ἡ ὀργάνωσις εἰδικῶν φροντιστηρίου στελεχῶν τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου ἐν ταῖς Ἀνωτάταις Σχολαῖς.

στ) Καταρτισμὸς πολυμελοῦς χριστιανικῆς φοιτητικῆς χορῳδίας διὰ τὰς λατρευτικὰς καὶ πνευματικὰς ἐκδηλώσεις τῶν σπουδαστῶν.

6. Διὰ τοὺς ἀγροτόπαιδας καὶ ἐργαζομένους νέους.

α) Μετάδοσις εἰδικῶν συνθημάτων διὰ φυλλαδίων ἢ πλακάτ.

β) Ἀναθεώρησις τοῦ προγράμματος τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων δι' ἐργαζομένους.

γ) Μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς ὀργανώσεως διαλέξεων εἰς εἰδικὰς συγκεντρώσεις τῶν ἀγροτοπιδῶν καὶ ἐργαζομένων.

δ) Μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς δημιουργίας εἰδικῶν πνευματικῶν εὐκαιριῶν διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ἐργαζομένους.

ε) Εἰσαγωγή τῆς ἑορτῆς τοῦ Δωδεκαετοῦς Ἰησοῦ.

7. Διὰ τοὺς στρατιώτας.

α) Ἀναγκαία εἶναι ἡ συνεργασία μετὰ τῆς Ὀρθοσκευτικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ καὶ μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐνόπλων Δυνάμεων.

β) Ὀργάνωσις εἰδικῶν ὁμιλιῶν ἐν τῷ Στρατῷ κατὰ τάξεις.

γ) Μετάδοσις εἰδικῶν συνθημάτων διὰ φυλλαδίων ἢ πλακάτ.

8. Γενικαὶ δραστηριότητες.

α) Συνεργασία μετὰ τῆς Μονίμου Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ζητημάτων Τύπου καὶ ἐποπτικῶν (ὀπτικοακουστικῶν) μέσων διὰ τὴν διαφώτισιν πασῶν τῶν τάξεων τῆς νεολαίας διὰ παντὸς εἶδους εἰδικῶν ἐντύπων (βιβλίων, περιοδικῶν, φυλλαδίων), δι' εἰδικῶν πλακάτ, κινηματογραφικῶν ταινιῶν, μαγνητοταινιῶν, διαφανειῶν (slides), δίσκων μουσικῆς, ὡς καὶ διὰ τοῦ ραδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως.

β) Μελέτη τοῦ ζητήματος τοῦ καταρτισμοῦ εἰδικῶν ἐξομολόγων διὰ τὴν νεολαίαν.

γ) Μελέτη τοῦ ζητήματος τῆς ἰδρύσεως κατὰ περιφέρειας Σχολῶν Μητέρων ἢ Σεμιναρίων γονέων.

δ) Ὀργάνωσις γενικῶς τῆς διαφώτισεως τῶν γονέων ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων.

ΑΡΙΘ. 2060)1969

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Συνεδρίασις τῆς 4ης Νοεμβρίου 1969

Σύνθεσις Δικαστηρίου: Π. Θεοδωρόπουλος, Πρόεδρος, Ν. Καβαλλιέρος, Πρωτοδίκης, Ἄπ. Βλάχος Ἐμμ., Δικ. Πάρεδρος (κωλυμένων τῶν λοιπῶν Δικαστῶν), εισηγητής. Μ. Νικολιδάκη, Γραμματεὺς.

Ἀντικείμενον ὑποθέσεως: Ἀναγνώρισις Σωματείου.

Αἴ τ ο ὦ ν

Τὸ ἐν Ἀθήναις ἰδρυθὲν Σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸν Τεκτονικὸν Τάγμα “Δήλιος Ἀπόλων”», νομίμως ἐκπροσωπούμενον ὑπὸ τοῦ παρὰ τῶν ἰδρυτῶν ἐκλεγέντος Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τῶν 1) Θεοδώρου Μητσοπούλου, 2) Δημητρίου Τσίχλη, 6) Ἑλμμανουὴλ Κορκιδάκη, 4) Ἑμμανουὴλ Στυλιανάκη καὶ 5) Γεωργίου Καρδάμη, κατοίκων ἀπάντων Ἀθηνῶν, πλὴν τοῦ Ἐμμ. Κορκιδάκη, κατοίκου Πειραιῶς, παρέστη διὰ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ δικηγόρου Ἐμμαν. Στυλιανάκη.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Ἡ συνεδρίασις ἐγένετο δημοσίᾳ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ του. Κατ’ αὐτήν, ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνόματος τοῦ αἰτούντος, παρέστη τοῦτο ὡς ἄνω σημειοῦται.

Προκειμένης συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπὸ 26/10/1969 αἰτήσεως τοῦ ὡς ἄνω αἰτούντος, ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος αὐτοῦ ἀνέπτυξε προφορικῶς ταύτην, ἀναφερθεὶς δὲ καὶ εἰς τὰς καταθεθείσας ἐγγράφους προτάσεις του, ἠτήσατο τὴν παραδοχὴν τῆς.

Τὸ Δικαστήριον ἐπεφυλάχθη ν’ ἀποφασίσῃ.

Ὁ Πρόεδρος

Ἡ Γραμματεὺς

Γ. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Ὁ καθορισμὸς τῶν μεσοπροθέσμων ἢ καὶ μακροπροθέσμων ἐπιδιώξεων τοῦ Γραφείου τῆς Ἐπιτροπῆς μας δὲν εἶναι ἔργον τῆς παρουσίας εισηγήσεως, ἀλλὰ τῶν Ὑποεπιτροπῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἐγένετο λόγος ἀνωτέρω. Εἰς τὰς Ὑποεπιτροπὰς ταύτας θὰ ἦτο δυνατόν νὰ παραπεμφθῇ καὶ ἡ μελέτη πολλῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ Εἰσηγήσει γενομένων προτάσεων, ἐφ’ ὅσον δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἄμεσος πραγματοποιήσις αὐτῶν ἐλλείψει τῶν καταλλήλων προσώπων ἢ διὰ τεχνικοὺς ἢ οἰκονομικοὺς λόγους.

(Τέλος)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Γενικὸς Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΤΗΣ 6/12/1969

Τὸ Δικαστήριον, συγκροτηθὲν ὡς ἀνωτέρω καὶ συνεδρίασαν δημοσίᾳ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ του, ἐδημοσίευσεν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ αἰτούντος καὶ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ δικηγόρου τὴν κάτωθι ὑπ’ ἀριθ. 2060/1969 ἀπόφασίν του.

Ἐπειδὴ ἀγεται πρὸς κρίσιν αἰτήσεις διώκουσα τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 79 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος ἐγγραφὴν τοῦ αἰτούντος ὑπὸ ἴδρυσιν σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸν Τεκτονικὸν Τάγμα “Δήλιος Ἀπόλων”» εἰς τὸ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ τηρούμενον βιβλίον σωματείων. Ἡ αἴτησις, τηρηθείσης τῆς νομίμου προδικασίας τοῦ ἄρθρου 794 παρ. 2 Κωδ. Πολ. Δικ., τύποις δεκτὴ παρίσταται καὶ ἀρμοδίως εἰσάγεται κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τῆς ἐκούσιας δικαιοδοσίας ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς τούτου Δικαστηρίου» (ἄρθρα 784, 785 παρ. 1 ἔδαφ. α’ ἐπομ. καὶ 833 Κωδ. Πολ. Δικονομίας) καὶ ἐρευνητέα ἀποβαίνει διὰ τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 παρ. 1 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος 1968 παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅπως συνεταιρίζωνται, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπ’ αὐτῶν ἰδρύσεως σωματείων, συλλόγων, ἐνώσεων κλπ., τηροῦντες ὁμοῦς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ἐν οἷς τὸ ἐπηυξημένης τυπικῆς δυνάμεως νόμου Σύνταγμα. Ἐτέρωθεν διὰ τοῦ ἄρθρου 16 παρ. 1, 2 καὶ 4 τοῦ ἄνω Συντάγματος καθιεροῦται τὸ ἀπαρτῆστον τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ ἡ ἐλευθερία ἄσκησης τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων ὑπὸ παντὸς πρεσβεύοντος γνωστὴν θρησκείαν, ἢτοι θρησκείαν φανεράν, μὴ ἔχουσαν κρύφια δόγματα καὶ λατρείαν (ὄρα Γνωμ. Εἰσ. Α.Π. 14/59, Νοβ. 7, 1277, Σαριπόλου, γ’ 346, Σγουρίτσα, β, 152 ἐν Γ. Βαβαρέτου «Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος 1968» Ἀθῆναι, σελὶς 28). Πάντα δὲ ταῦτα ὑπὸ τὸν ἐν ἄρθρῳ 16 παρ. 4 συνταγματικὸν περιορισμὸν τῆς μὴ προσβολῆς κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῆς δημοσίας τάξεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τῶν ἐθνικῶν συμβόλων. Τέλος τὸ Δικαστήριον, καλούμενον ὅπως ἐγκρίνη τὸ καταστατικὸν ἐνὸς σωματείου, ὀφείλει κατ’ ἄρθρον 81 παρ. 1 Α.Κ. νὰ μὴ δεχθῇ τὴν περὶ ἐγγραφῆς αἰτήσεις τῶν ἰδρυτῶν ἢ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου εἰς τὸ ἐπὶ τοῦτο δημόσιον βιβλίον, ἐὰν ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία αὐτοῦ ἀντίκειται εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον, ἢ τὰ χρηστὰ ἦθη ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν (Τούση, Γεν. Ἀρχαὶ παρ. 536 παρ. 305 σημ. 2).

Ἐπειδὴ τὸ αἰτοῦν ὑπὸ ἴδρυσιν σωματεῖον «Ἑλλη-

νικὸν Τεκτονικὸν Τάγμα «Δήλιος Ἀπόλλων» ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ ποιεῖται μὲν λόγον περὶ τοῦ ὅτι τὴν «θεμελιώδη αὐτοῦ βάσιν μέλλουσι ν' ἀποτελέσωσι αἱ Γενικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Ἀρχαίου καὶ Ἀποδεδεγμένου Σκωτικοῦ Δόγματος, ὡς αὐταὶ καθιερώθησαν ὑπὸ τῆς Τεκτονικῆς Παραδόσεως τῆς περιλαμβανομένης εἰς τοὺς ἀρχαίους θεμελιώδεις κανόνας (Land Marks) διὰ τῶν μεγάλων συνταγμάτων 1762 καὶ 1768 καὶ τῶν τυπικῶν τῶν διαφόρων βαθμῶν αὐτοῦ», οὐχ ἤττον ὅμως δὲν διαλαμβάνεται ἐν τῷ καταστατικῷ αὐτοῦ ποῖον εἶναι τὸ περιεχόμενον τῶν ὡς ἄνω Γενικῶν Ἀρχῶν, Τεκτονικῆς Παραδόσεως, ἀρχαίων θεμελιωδῶν κανόνων (Land Marks), τῶν Μεγάλων Συνταγμάτων 1762 καὶ 1768, ἵνα τὸ Δικαστήριον δυνήθῃ καὶ μορφώσῃ πλήρη γνώσιν περὶ τοῦ ἐὰν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ὅπερ πρόκειται ν' ἀποτελέσῃ τὴν θεμελιώδη βάσιν τοῦ ὑπὸ ἴδρυσιν σωματείου, (ἄρθρ. 1 καταστατικοῦ τοῦ αἰτουμένου) τυγχάνῃ σύννομον ἢ μὴ (ἴδε ἄρθρ. 19 παρ. 1 Συντάγματος καὶ ἄρθρον 81 Ἀστ. Κώδικος). Ἐν ὧσι δὲ 1) τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ αἰτουμένου ἀναφερόμενα στοιχεῖα, ὡς ἀποτελοῦντα τὸν σκοπὸν τοῦ ὑπὸ ἴδρυσιν σωματείου, οὐδόλως καθιστῶσι γνωστὸν τῷ Δικαστηρίῳ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 μνημονευομένων ὡς ἄνω Ἀρχῶν, Τεκτονικῆς Παραδόσεως κλπ., τῶν μελλουσῶν ν' ἀποτελέσωσιν, ὡς εἴρηται, τὴν θεμελιώδη βάσιν τοῦ ὑπὸ ἴδρυσιν σωματείου καὶ 2) ὅτι ἐνῶ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ αἰτουμένου ἀναφέρεται ὅτι «πᾶν μέλος ὡς ἐλευθεροτέκτων ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ τηρῇ πιστῶς τοὺς δοθέντας ὄρκους του, νὰ διαφυλάττῃ τὰ ἐμπιστευμένα αὐτῷ τεκτονικὰ μυστικά, νὰ τηρῇ ἐχεμύθειαν... νὰ ὑπερασπίζεται δι' ὅλων τῶν δυνάμεων του τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς ἀδελφότητος εἰς ἣν ἀνήκει...», δὲν καθορίζεται ὅμως ἐν τῷ καταστατικῷ γενικῶς, ποῖον εἶναι τὸ περιεχόμενον τῶν Θεμελιωδῶν Ἀρχῶν, Κανονισμῶν, Συνταγμάτων, Τυπικῶν, Τεκτονικῆς Παραδόσεως, βάσει τῶν ὁποίων θὰ προσδιορίζεται τὸ συμφέρον καὶ ἡ τιμὴ τῆς ἀδελφότητος (τῆς μασσωνικῆς δηλονότι), ἢν δέον δι' ὅλων τῶν δυνάμεων του νὰ ὑπερασπίζεται τὸ μέλος.

Ἐπειδὴ ὁ ἐν τῷ καταστατικῷ διαλαμβανόμενος ὅρος «ἵνα ὑπερασπίζεται δι' ὅλων τῶν δυνάμεων του» δύναται ἐνδεχομένως νὰ ἀγάγῃ, ἀναγνωριζόμενον τυχόν τοῦ αἰτουμένου, εἰς ἔκνομον δραστηριότητα αὐτοῦ ἢ τῶν μελῶν του οὐδὲν ὄριον ἀναγνωριζούσης («δι' ὅλων τῶν δυνάμεων») καὶ προσδιοριζόμενης ὑπὸ ἀγνώστων τῷ Δικαστηρίῳ στοιχείων καὶ ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν καὶ διὰ τοῦτο ἀντικείμενον τοῦτο εἰς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ ἄλλως καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ περιχομένου τοῦ καταστατικοῦ τοῦ αἰτουμένου ὑπὸ ἴδρυσιν σωματείου σαφῶς ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 789, 805 παρ. 3 καὶ 352 παρ. 1 Κ. Πολ. Δ. λαμβάνει ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως τὰς γνώσεις, ἅς ἀντλεῖ ἐκ τῶν πορισμάτων τῆς κοινῆς

πείρας καὶ ἀντιλήψεως (Α.Π. 647(67) ὅτι τοῦτο ἐπιδιώκει τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τοῦ Τεκτονισμοῦ ἢ Μασσωνίας ἢ ἐλευθεροτεκτονισμοῦ, ὅστις δὲν εἶναι φιλοσοφικὸν σύστημα, ἀλλ' ἀποτελεῖ θρησκείαν ὑφ' ἣν ἐννοιοῦν νοεῖται τὸ σύνολον τῶν δοξασιῶν, τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν πίστιν πρὸς ἓνα ἢ πολλοὺς θεοὺς μετὰ τῶν ἐξωτερικῶν τύπων καὶ τελετῶν κλπ., δι' ὧν ἐκδηλοῦται ἢ πρὸς τὸ θεῖον πίστις καὶ λατρεία. Ὅτι ὁ Τεκτονισμὸς ἀποτελεῖ θρησκείαν, ἐγένετο δεκτὸν, τόσον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐμμέσως δέ, πλὴν σαφῶς, καὶ ὑπὸ τῆς Πολιτείας. Οὕτως ἢ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1933 ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Παπαδοπούλου ἀπεφάνθη παμψηφεὶ ὅτι «...ἡ Μασσωνία ἀποδεδειγμένως τυγχάνει θρησκεία ὅπως διάφορος, κεχωρισμένη καὶ ξένη τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ὡς τοῦτο ἄλλωστε ἐμφαίνεται ἀδιαμφισβητήτως καὶ ἐκ τοῦ ὅτι κέκτηται ἰδίου ναοῦ μετὰ βωμῶν, τοὺς ὁποίους οἱ πρόκριτοι τῶν Τεκτόνων χαρακτηρίζουσιν ὡς ἐργαστήρια, ἅτινα δὲν δύναται νὰ ὑστερήσωσιν εἰς ἱστορίαν καὶ ἀγιότητα τῆς Ἐκκλησίας (Γ. Σώκου Πυθαγ. Ζ' σελ. 19, 20) καὶ ὡς ναοὺς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σοφίας, ἐν οἷς λατρεύεται τὸ ὑπέρατον Ὄν (ὁ Μέγας Ἀρχιτέκτων τοῦ Σύμπαντος Μ.Α.Τ.Σ.) καὶ διδάσκεται ἡ ἀλήθεια» (τεκτονικὸν ἐγκόλπιον σελ. 27). Περαιτέρω δέχεται ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅτι ὁ Τεκτονισμὸς «κέκτηται ἰδίας θρησκευτικῆς τελετῆς, οἷα ἡ τελετὴ υἱοθεσίας λυκιδέως ἢ τὸ τεκτονικὸν βάπτισμα, ἢ τελετὴ τῆς συζυγικῆς ἀναγνωρίσεως ἢ ὁ τεκτονικὸς γάμος, τὸ τεκτονικὸν μνημόσυνον, τὰ ἐγκαίνια τοῦ τεκτονικοῦ ναοῦ κλπ., ὅτι κέκτηται ἐπίσης ἰδίας μῆσεως, ἴδια τελετουργικὰ τυπικά, ἴδιαν Ἱεραρχικὴν τάξιν καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ συναχθῆ ἕκ τε τῶν τεκτονικῶν ἀγαπῶν, τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν δύο ἡλιοστασιῶν, χειμερινοῦ καὶ θερινοῦ μετὰ θρησκευτικῶν συμποσίων καὶ κοινῶν εὐωχιῶν, ὅτι (ἢ Μασσωνία) εἶναι θρησκευμα...» (Π. Τρεμπέλα, Μασσωνισμὸς, ἔκδοσις 2α 1968 σελ. 214 ἐπ.). Ἐξ ἄλλου ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ὁ θρησκευτικὸς χαρακτήρ τοῦ τεκτονισμοῦ ἐμφανίζεται ἐξαιρετικῶς ἐναργῆς, καθ' ὅσον ἐν ταῖς στοαῖς, τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ ναοῖς αὐτοῦ λαμβάνει χώραν λατρεία, οἷα νοεῖται ἢ διὰ λόγων ἢ πράξεων ἐκδηλουμένη πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια καὶ ἡ ὁποία (λατρεία) ἀποτελεῖ τὸ χαρακτηριστικὸν πάσης θρησκείας, ἐτι δὲ ὑφίσταται ἐν τῷ Τεκτονισμῷ τὸ λατρευόμενον Ἀνώτατον Ὄν (Θεὸς) ὁ ὑπὸ τῶν Τεκτόνων ἀποκαλούμενος «Μέγας Ἀρχιτέκτων τοῦ Σύμπαντος» (Μ.Α.Τ.Σ.) σελ. 11 τῆς Μασσωνικῆς Βίβλου καὶ ὅρα σχετικῶς καὶ (Μασσωνικά) τυπικά σελ. 72 ἐν Ἐπιφανίῳ Θεοδωροπούλῳ, Ἡ Μασσωνία ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, Ἀθήναι 1968 ἔκδοσις 3η, σελ. 13 καὶ 83). Ἀλλὰ καὶ εἰς παγκόσμιον κλίμακα τυγχάνει γενικῶς γνωστὸν, ὅτι ὁ τεκτονισμὸς ἀποτελεῖ θρησκείαν, εἰς τρόπον ὥστε, λόγῳ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ ιδιότητος, ἅπασαι αἱ Χριστιανικαὶ ὁμολογίαι (Δυτικὴ Ἐκκλησία, Λουθηρανικαὶ, Μεθοδιστικαὶ καὶ Πρεσβυτεριαναὶ Κοινότητες),

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 3474
 Διεκπ. 3059 } Ἀθήνησι τῇ 12/12/1969

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1687

Πρὸς
 τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Συνοδικῇ ἐξουσιοδοτήσῃ κοινοποιοῦμεν ὑμῖν κατωτέρω τὸ ὑπ' ἀριθμ. 96019/7913/13-6-1969 ἔγγραφο τοῦ Ἱπουργείου Οἰκονομικῶν, Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, σχετικῶς πρὸς τὸ θέμα τῆς ὑπαγωγῆς τῶν δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας τῶν Ἐφημερίων, εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων

τοῦ Ἱπουργείου Παιδείας, καὶ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα ἐν εὐαρεσθήσει λάβητε γνώσιν.

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος
 Ὁ Ἀρχιγραμματεῦν

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
 ΓΕΝΙΚΟΝ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ 14η
 ΤΜΗΜΑ Β' Ἐν Ἀθήναις τῇ 13-12-1969
 Ἀριθ. Πρωτ. 96019/7913

Πρὸς
 τὸ Δημόσιον Ταμεῖον Τήνου
 Θέμα: « Περὶ ὑπαγωγῆς τῶν δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, τῶν Ἐφημερίων, εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ

ὡς καὶ αἱ Ὁρθόδοξοι Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι νὰ κηρύξωσι τὸ θρησκευμα τοῦτο, ὡς μὴ συμβιβαζόμενον πρὸς αὐτάς. (Π. Τρεμπέλα, Μασσωνισμός, σελ. 158,159· ὅρα καὶ ἀπόφ. Ἱεραρχίας Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 1933 ἐνθ' ἀνωτέρω). Τέλος καὶ ἡ Πολιτεία, ὡς ἐλέγχθη, ἐμμέσως πλὴν σαφῶς ἐδέχθη τὴν θρησκευτικὴν ιδιότητα τοῦ τεκτονισμοῦ. Οὕτω ἐν τῷ διδακτικῷ βιβλίῳ τῆς β' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τοῦ μαθήματος τῆς Κατηχήσεως-Λειτουργικῆς (Λεων. Χριστοφιλοπούλου-Χρ. Καρυτινοῦ Μήτση) τοῦ ἔτους 1969 καὶ ἐν σελ. 85 ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεκτονισμός» διαλαμβάνεται ρητῶς, ὅτι «ὁ Μασσωνισμός (τεκτονισμός) εἶναι θρησκεία». Ὁ τεκτονισμός ὅμως δὲν εἶναι θρησκεία γνωστὴ ὑπὸ τὴν ρηθείσαν ἔννοιαν, ἀλλὰ τοιαύτη μὴ φανερά, ἔχουσα δόγματα καὶ λατρείαν μὴ φανεράν (κρυφίαν) καὶ ἀποτελοῦσα μυστικὴν ὀργάνωσιν ἄγνωστον κατὰ τὸ περιεχόμενον οὐ μόνον εἰς τοὺς πολλοὺς, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς τέκτονας, λόγῳ τῶν τελευταίων μῆσεων ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμὸν κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἔχη γνώσιν ὁ ἀνήκων εἰς τὸν κατώτερον βαθμὸν ἐκείνων τῶν μυστικῶν, τὰ ὁποῖα γνωρίζει ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀνώτερον ἐκ τῶν τριάκοντα τριῶν (33) ἐν συνόλῳ βαθμῶν τῆς Μασσωνικῆς Ἱεραρχίας. Περὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ Μασσωνισμοῦ ὡς θρησκείας μὴ γνωστῆς ἀπεφάνθη ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, χαρακτηρισάσα διὰ τοὺς ἐν τῇ ρηθείσει ἀποφάσει τῆς λόγους τοῦτον, ὅτι ἀποτελεῖ μυσταγωγικὸν σύστημα. Τὸ δὲ μνημονευθὲν βιβλίον τῆς β' Δημοτικοῦ χαρακτηρίζει τὸν τεκτονισμὸν ὡς «μυστικὴν ὀργάνωσιν προσώπων» (σελ. 84). Ἐν σελίδι ἐξ ἄλλου 46-47 τοῦ συγγράμματος Π. Τρεμπέλα «ΜΑΣΣΩΝΙΣΜΟΣ» ἐκτίθεται ὁ μυστικὸς χαρακτήρ τῆς μασσωνικῆς θρησκείας, ἐκ δὲ τῶν ἄρθρων 4,15, 14 καὶ 16 τοῦ Συντάγματος τῆς Γαληνοτάτης Μεγ. Ἀνατολῆς, 37 τοῦ Τυπικοῦ τοῦ Α' Συμβ. βαθμοῦ

καὶ 65 τοῦ Γεν. Κανονισμοῦ τῆς Γαληνοτάτης Μεγ. Ἀνατολῆς (ἀπάντων ἐπισήμων ἀθθεντικῶν κειμένων τοῦ Τεκτονισμοῦ· ὅρα ἐν Ἐπιφαν. Θεοδώρου πούλου, Ἡ Μασσωνία ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, γ' ἔκδοσις Ἀθήναις 1968) ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ τεκτονισμός εἶναι θρησκεία μὴ γνωστὴ.

Ἐπειδὴ κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἀπεδείχθη κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι τὸ ὑπὸ ἴδρυσιν σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸν Τεκτονικὸν Τάγμα "Δήλιος Ἀπόλλων"» ἐπιδιώκει τὴν μεταξὺ τῶν μελῶν του καὶ ἐν γένει διάδοσιν τοῦ τεκτονισμοῦ, ἀποτελοῦντος θρησκείαν μὴ γνωστὴν καὶ ἐκ τούτου μὴ προστατευομένην ὑπὸ τῆς διατάξεως 16 παρ. 2 τοῦ Συντάγματος 1968, ἡ ὑπὸ κρίσιν περὶ ἔγγραφης αὐτοῦ αἴτησις τῶν ἰδρυτῶν του εἰς τὸ ἐπιτοῦτῳ δημόσιον βιβλίον εἶναι ἀπορριπτέα, ἐφ' ὅσον ὁ σκοπὸς καὶ ἡ λειτουργία αὐτοῦ ἀντίκεινται εἰς τὴν ρηθείσαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἀσκουμένη λατρεία ἐκ μέρους τῶν ὁπαδῶν τοῦ τεκτονισμοῦ, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν τοῦ ὁποίου, ὡς εἴρηται, σαφῶς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ περιεχομένου τοῦ καταστατικοῦ τοῦ αἰτοῦντος ὅτι ἐπιδιώκει τὸ αἰτοῦν σωματεῖον, ἐν ὧν τῆς μυστικῆς αὐτοῦ ὀργανώσεως ἐν γένει, ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστά ἦθη, οἷα νοεῖται τὸ σύνολον τῶν κανόνων, τοὺς ὁποίους ὑπαγορεύει ἡ ρυθμίζουσα τὴν σύγχρονον κοινωνικὴν διαβίωσιν ἠθική, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ διὰ τοὺς προσθέτους τούτους λόγους τυγχάνει ἐπίσης ἀπορριπτέα ἡ αἴτησις.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Ἀπορρίπτει τὴν αἴτησιν.

Ἐνεκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1969.

Ὁ Πρόεδρος

Ἡ Γραμματεὺς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Διάπτωρος εὐχή.

Ἡ συγκριτικὴ μελέτη τῶν ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν Χριστουγέννων ἀπευθυνθέντων μηνυμάτων τῶν μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν τῆς Χριστιανικῆς Οἰκουμένης ἀποδεικνύει ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν διάχυτον κοινὴν συνείδησιν, ὅτι αἱ ἐπὶ μέρους Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι δέον νὰ ἐπανεύρουν τὴν μακρὰν μὲν καὶ ἐπίπονον, ἀλλὰ ποθητὴν ὁδὸν τῆς ἐνότητος, ἵνα αὐταὶ δυναθῶσιν νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ἐν τῷ κόσμῳ σωτήριον ἀποστολήν των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι τὸ ἀγγελικὸν μῆνυμα κατὰ τὴν ἀγίαν Νύκτα τῆς Γεννήσεως εἶναι ἀδιάσειστος

πραγματικότης καὶ ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἐλπίδα τῆς παραπαιούσης καὶ μετ' ἀγωνίας ζητούσης τὸ λυτρωτικὸν φῶς ἀνθρωπότητος.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, διάπτωρος εἶναι ἡ γενικὴ εὐχή, ὅπως κατὰ τὴν διάορκιαν τοῦ ἀνατέλλοντος σήμερον Νέου Ἔτους 1970 αἱ μὲν Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι πραγματοποιήσουν ἐν εὐλοκίᾳ νέα ἀποφασιστικὰ βήματα πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ποθητῆς ἐνότητος αὐτῶν, ἡ δὲ ἀνθρωπότης ἐγκλωπθῆ τὸν πρὸς ἡμᾶς Ἐπιφανέντα Σωτῆρα καὶ τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν σωτήριον, ἀρνούμενη τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς

Ταμείου Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας».

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1103/24-4-1969 ὑμετέρας ἀναφορᾶς, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐν θέματι ἀντικείμενον, γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι:

Α'. Ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος ἐορτῶν.

1. Διὰ τῆς παραγρ. 6 τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ Ν.Δ. 2195/52 (Φ.Ε.Κ. Α' 219/52) ὀρίζεται, ὅτι τὰ ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς ἐπιδόματα ἀπαλλάσσονται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, φόρου καὶ τέλους χαρτοσήμου, ὑπόκεινται δὲ μόνον εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ΙΚΑ ἢ ἐτέρων ἀντιστοιχῶν πρὸς τοῦτο Ταμείων κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως εἰσφορᾶς.

2. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 284206/2720/R 51/2-12-1968 ἐγκυκλίου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν «περὶ ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968 τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων καὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.», καὶ ἐν ἀρθρῷ 8 αὐτῆς ὀρίζεται, ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὑπόκειται α) εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος· β) εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ ΟΓΑ εἰσφορᾶν· γ) εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 4 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 127/61 Π.Υ.Σ. ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κράτησιν κ.λ.π. καὶ ἀπαλλάσσεται πάσης ἐτέρας ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως ἢ τέλους χαρτοσήμου.

Περαιτέρω, ἐν παραγρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 8 τῆς μνημονευθείσης ὡς ἄνω ἐγκυκλίου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὀρίζεται, ὅτι εἰδικῶς περὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα, ἀπαλλασσόμενον ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου, πέραν τῶν ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' κρατήσεων, ὑπόκειται α) εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ΙΚΑ εἰσφορᾶς καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀντιστοιχοῦ Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τοιαύτας καὶ β) εἰς τὰς τυχὸν ἐξ εἰδικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένας ὑπὲρ ὀρισμένου Ταμείου ἢ λογαριασμοῦ εἰσφορᾶς.

3. Διὰ τῆς παραγρ. 2 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 57/63 Π.Υ.Σ. (Φ.Ε.Κ. Α' 39/63) «περὶ χορηγήσεως ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1963 εἰς τοὺς Ἐφημερίους τοὺς μισθοδοτούμενους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 536/45 εἰδικῶν ἐπι-

δομάτων» ὀρίζεται, ὅτι χορηγεῖται εἰς τοὺς Ἐφημερίους ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἴσον πρὸς τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τοῦ Πάσχα ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, καταβαλλόμενον ὑφ' οὗς ὄρους καὶ προϋποθέσεις καταβάλλονται τὰ ἀντιστοιχὰ ἐπιδόματα εἰς τοὺς τακτικὸς δημοσίου ὑπαλλήλους.

4. Κατ' ἀκολουθίαν τὰ ρηθέντα ἐπιδόματα δὲν ὑπόκεινται εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ τρίτων, καθόσον καὶ τὰ ἀντιστοιχὰ τοιαῦτα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν ὑπόκεινται εἰς τοιαύτας κρατήσεις.

Β'. Ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας.

1. Διὰ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 397/66 Β.Δ./τος (Φ.Ε.Κ. Α' 103/66) ὀρίζεται, ὅτι οἱ πόροι τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς ὑπαλλήλων Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας συνίστανται ἐκ τῶν κρατήσεων ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν μισθολογικῶν καταστάσεων μηνιαίων ἀποδοχῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ ἐκ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει τῶν ἠσφαλισμένων.

2. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 287268/R 170/2-12-1963 Ἐγκυκλίου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν γίνεται δεκτόν, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 184/63 Π.Υ.Σ. (ΦΕΚ 206/63) προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀδείας, τὸ χορηγούμενον κατ' ἔτος εἰς τοὺς Ἐφημερίους, ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενας διὰ τὰ ἐπιδόματα τῶν Ἐφημερίων κρατήσεις καὶ βαρύνει τὸν χρηματικὸν λογαριασμὸν «Κεφάλαια πρὸς πληρωμὴν μισθῶν Ἐφημεριακοῦ Κλήρου».

3. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω προφανῶς καθίσταται, ὅτι τὸ ἐπίδομα ἀδείας τῶν Ἐφημερίων ὑπόκειται εἰς ἀς κρατήσεις ὑπόκεινται καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιδόματα τῶν ἐφημερίων, εἰδικώτερον δὲ καὶ εἰς τὴν διὰ τοῦ ὡς ἄνω Β.Δ. 397/66 προβλεπομένην κράτησιν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ
Ὁ Γεν. Διευθυντῆς
ΓΕΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΤΟΣ

ἐπιθυμίας καὶ ζωσα σωφρόνως, δικαίως καὶ εὐσεβῶς (Τίτ. β', 11-12).

«Τὸ Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ κυκλοφορία τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακοινίας ἐκδοθέντος «Ἡμερολογίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» τοῦ ἔτους 1970 ἐδημιούργησε γενικὴν ἱκανοποίησιν, ἀπορρέουσαν ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι τοῦτο, προετοιμασθὲν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας εἰδικῆς Ὑποεπιτροπῆς τῆς Μονίμου Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Θείας Λατρείας, διεργουμένη ἐπὶ τὰ βελτίω τόσον καθ' ἑλπίην καὶ περιοχόμενον, ὅσον καὶ ἐξ ἐπόψεως εἰδολογικῆς ἢ μορφολογικῆς, καὶ οὕτω κατέστη ἀληθῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπετηρῆς.

Ἡ βελτίωσις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι εἰσῆχθησαν εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἡμερολόγιον νέα στοιχεῖα. Ὡς σημειοῦται ἐν τῷ Προλόγῳ αὐτοῦ, «νέα στοιχεῖα εἰσαγόμενα κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, πλὴν τῆς μεγεθύνσεως τοῦ σχήματος τοῦ βιβλίου καὶ τῆς ἐν γένει τεχνικῆς ἐπιμελείας αὐτοῦ, διὰ τὸ εὐαγνώστον ἰδίως, εἶναι εἰς μὲν τὸ τυπικολογικὸν μέρος ἡ προσθήκη πίνακος τῶν καθ' ἡμέραν ἀγιογραφικῶν ἀναγνωσμάτων, συστηματικαὶ τιμὲς σύντομοι προθεωριακαὶ ὁδηγίαι περὶ τῆς τάξεως τῶν ἱ. Ἀκολουθιῶν, πρὸς δὲ καὶ «ἐπιστάσια» ἐν ἐπιμέτρῳ, «πρὸς διαφώτισιν τῶν ἀπορρομένων ἢ ἀμφισβητουμένων τυπικῶν διατάξεων, ἐπὶ σκοπῷ οἰκειώσεως καὶ εἰσαγωγῆς τῶν τελετουργικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ τὴν συνακόλουθον ταύταις τελετουργικῆν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν». Εἰς τὸ μέρος ἐξ ἄλλου τοῦ Ἡμερολογίου, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Διοίκησιν, «ἐπεδιώχθη σύμμετρος καὶ ὁμοιόμορφος, κατὰ τὸ δυνατόν, παρουσίασις τῆς διοικητικῆς διαρθρώσεως τῶν ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προσετέθησαν ἱστορικὰ σημειώματα περὶ ἐκάστης τούτων καὶ σύντομα βιογραφικὰ τοιαῦτα τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν, ὡς καὶ αἱ φωτογραφαὶ αὐτῶν κατὰ τὸ πλεῖστον. Καὶ περὶ τῶν λοιπῶν Ἀυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐπεδιώχθη ἁρτία ἐνημέρωσις τῆς Ἐπετηρῆδος εἰς τὰ ἀντίστοιχα πληροφορικὰ στοιχεῖα καὶ ἀκριβεστέρα ἀπεικόνισις τοῦ ὅλου Σώματος τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, γίνεται φανερόν, ὅτι τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο συντελεῖ ὁλονὲν καὶ περισσότερον εἰς τὴν προβολὴν ἔνθεν μὲν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐτέρωθεν δὲ τοῦ οἰκουμενικοῦ χαρακτήρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐπανεκδόσις τῆς «Νέας Σιών».

Ὁ Ὁρθόδοξος κόσμος μετὰ μεγίστης ἱκανοποιήσεως ἐπανείδε τὴν ἀπὸ μακροῦ διακοπεῖσαν ἐκδοσὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐκδομένου ἐκκλησιαστικοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος «Νέα Σιών», ὅπερ «πραγματεῖται θέματα ἐπιστημονικὰ τῆς καθ' ὅλου Θεολογίας» καὶ «ἀσχολεῖται

εἰδικώτερον περὶ τὴν Ἱστορίαν, Ἀρχαιολογίαν καὶ Τοπογραφίαν τῆς Παλαιστίνης».

Ἡ διὰ τῆς ἀρξαμένης ἐκδόσεως ἐτησίων τόμων κάλυψις τοῦ δημιουργηθέντος ἐκ τῆς διακοπῆς κενοῦ καὶ ἢ ἐν τῷ μέλλοντι συνέχισις τῆς ἐκδόσεως θὰ φέρῃ συνεχῶς εἰς ἐπαφὴν τὰς ἐπὶ μέρους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν, θὰ ὑπομνήσκῃ τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἐπὶ τῶν Παναγιῶν Προσκνημάτων τῶν Ἱερῶν Τόπων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔστησαν οἱ ἀχραντοὶ τοῦ Κυρίου πόδες, καὶ θὰ κομίζῃ εἰς πάντας τοὺς ἀναγνώστας τὴν δρόσον Ἀερμών.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῆς αὐθεντικῆς Χριστιανικῆς παραδόσεως.

Ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου σκοπιᾶς εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως τὸ γεγονός, ὅτι ἡ πραγματοποιηθεῖσα ἐν τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ νέα λειτουργικὴ μεταρρυθμισίς, ὡς ἐτονίσθη προσφάτως ὑπὸ τῆς Ἁ. Ἀγιότητος τοῦ Πάπα Παύλου Στ', εἶναι (βῆμα προόδου ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῆς αὐθεντικῆς χριστιανικῆς παραδόσεως).

Ἡ μεταρρυθμισίς αὕτη, ὡς τονίζεται ὑπὸ εἰδικῶν διαπραγῶν λειτουργιολόγων τῆς Δύσεως (Balhasar Fischer, Emil Lengeling, Hans Joachim Schulz κ. ἄ.), ἐγένετο ὑπὸ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀνάγκης τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν ἀνεκτιμήτους θησαυροὺς περικλείουσαν λειτουργικὴν παράδοσιν τῆς Ἀνατολῆς, τὰ μέγιστα προβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν μελετῶν καὶ τῶν συνεδρίων τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων τῆς Δύσεως. Ἐχὼν τοῦτο ὅπ' ὄψιν, ὁ Προκαθήμενος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας προσθέτει χαρακτηριστικῶς, ὅτι ἡ μεταρρυθμισίς αὕτη (ἀδὲν εἶναι ἀδαιρεσία, οὔτε παροδικὸν δοκίμιον, οὔδὲ ἐρασιτεχνικὴ πρωτοβουλία, ἀλλὰ νόμος, συνταχθεὶς ἐπιμελῶς ὑπὸ ἐμπειρογνομῶνων περὶ τὴν λειτουργικὴν κατόπιν μακροῦς ἐρευνῆς καὶ μελέτης».

«Σπίτια Γαλήνης».

Μετὰ συγκινήσεως τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα παρακολοθεῖ τὴν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἴδρυσιν ὁλονὲν καὶ περισσότερον «Σπιτιῶν Γαλήνης», λειτουργούντων ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Ἐνοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων. Ἐν τοῖς ἰδρύμασι τούτοις ἐξυπηρετοῦνται ἄποροι ὑπερήλικες τῆς περιοχῆς τῶν διὰ τῆς παροχῆς εἰς αὐτοὺς καθημερινῶς τροφῆς, ἰατρικῆς περιθάλψεως, φαρμάκων, ἱματισμοῦ καὶ ψυχαγωγίας.

Εἶναι λίαν εὐχάριστον τὸ γεγονός, ὅτι καὶ οἱ Δήμαρχοι τῆς περιοχῆς τῆς Πρωτευούσης, ἀνταποκριθῆναι εἰς σχετικὴν ἐκκλήσιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς αὐτοὺς διὰ τὴν συμπαράστασιν τούτων εἰς τὸν ἔρανον τῆς «Ἡμέρας τῆς Ἀγάπης», μετ' ἀξιεπαίνου προθυμίας ἀπεφάσισαν τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ὅλου ἔργου. Μάλιστα ὁ Δήμαρχος Ἀθηνῶν κ. Ρίτσος οὐ μόνον ἠγήθη εἰδικῶν συνεργειῶν, ἐπισκεφθέντων τὰς ἐπιχειρήσεις, τὰ καταστήματα, τὰς Τραπεζὰς τῆς Πρωτευούσης καὶ ζητησάντων τὴν ἐμπρακτον συμπαράστασιν αὐτῶν εἰς τὸν μνημονευ-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 6 μέχρι τῆς 21 Δεκεμβρίου π. ἔτους (Ἀπὸ τῆς 13-21 Δεκεμβρίου παρέμεινεν οἰκουρῶν, λόγω κρυολογήματος):

Ἐτέλεσε τὴν 6 Δεκεμβρίου τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸν ἑορτάζοντα ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Νικολάου Ἀχαρνῶν.

— Τὴν 9 καὶ 12 Δεκεμβρίου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν Τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν τραγικῶν θυμάτων τοῦ ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος τῆς Ὀλυμπιακῆς:

Ἐχοροστάτησε τὴν 11 Δεκεμβρίου κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Σπυρίδωνος Παγκρατίου καὶ τὴν 12 εἰς τὸν ὁμώνυμον Ν. Ἰωνίας.

Μετέσχε τὴν 8 Δεκεμβρίου τῆς εἰς τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα γενομένης συσκέψεως διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ἡρώου Ἁγίας Λαύρας καὶ ἐτέρας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, τὴν 9 Δεκεμβρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Ὡμίλησε τὴν 9 Δεκεμβρίου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τὰ μέλη τῶν Ἑνοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων περὶ τῆς ἐξορμήσεως διὰ τὴν «Ἡμέραν τῆς Ἀγάπης».

Ἐσυνειργάσθη τὴν 6 Δεκεμβρίου μετὰ τοῦ Γεν. Δ/τοῦ τῆς Ἀποστ. Διακονίας καθηγητοῦ κ. Εὐαγγ. Θεοδώρου, καὶ μετὰ τοῦ Πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Ἄντ. Ρωμαίου τὴν 9 Δεκεμβρίου μετὰ τοῦ Δημάρχου Ἡλιουπόλεως, τὴν δὲ 10 Δεκεμβρίου μετὰ τῶν Δημάρχων Περιστερίου, Ἀγίου Δημητρίου, Καισαριανῆς καὶ Χαϊδαρίου ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐνισχύσεως τῆς προσπαθείας τῆς Εἰδικῆς Μερῆς Ὑπερηλίκων (Ε.Μ.Υ.) διὰ τὴν ἰδρυσιν «Σπιτιῶν Γαλήνης τοῦ Χριστοῦ» καὶ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ ΟΔΔΕΠ κ. Ἡλ. Στεργίου, καὶ τὴν 12 μετὰ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἱεροθέου Γαρυφάλου.

Παρέστη τὴν 6 Δεκεμβρίου εἰς τὰς ἐν «Παρνασσῶ» ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ 125ετηρίδι τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, τὰς ὁποίας ὀργάνωσεν ὁ Σύλλογος τῶν ἀποφοίτων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καὶ τὴν 10 Δεκεμβρίου εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῆς νέας θερμοηλεκτρικῆς μονάδος τοῦ ἐν Κερατινίῳ ἐργοστασίου τῆς ΔΕΗ.

Ἐπεσκέφθη τὴν 7 Δεκεμβρίου τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης καὶ ἐχειροθέτησεν εἰς μοναχὴν τὴν ἔκει ἀπὸ 40ετίας ἀφιερωμένην ἀδελφὴν Δωροθέαν.

Ἐδέχθη τὴν 6 Δεκεμβρίου τὸν Ὑφηγητὴν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ν. Μαυρίκιον, τὸν ἀρχιτέκτονα κ. Γ. Ἀξιότην καὶ τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἱατρ. Περιθάλψεως τοῦ ΙΚΑ κ. Καραποστόλην, τὴν 8 Δεκεμβρίου τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἑκπ. Συμβουλίου κ. Κων. Κούρκουλαν, τὴν 9 Δεκεμβρίου τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Πατρῶν κ. Κωνσταντῖνον, τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἀρμενίων κ. Αἰβαζιάν, τοὺς κ. κ. Γ. Σχίζαν, Ν. Μαστρογιαννόπουλον, Χ. Λαβίδαν καὶ Δ. Τραντάλην, τῆς Γ. Δ. Ὁρησκευμάτων τοῦ Ὑπ/γείου Παιδείας, τὸν Δ/τὴν τοῦ Ὑπ/γείου Προεδρίας κ. Δαμάρατον, τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰωακείμ Ἀποστολόπουλον, τὴν Διευθύντριαν τῆς Σχολῆς Διακονισ-

θῆντα ἔρανον, ἀλλὰ καὶ ὑπεσχέθη τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ὑπηρεσίας τῆς Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ἀναγκαίου χρηματικοῦ ποσοῦ πρὸς ἰδρυσιν δύο εἰσέτι νέων «Σπιτιῶν Γαλήνης».

σῶν δ. Μουρούκα, καὶ τοὺς κ. κ. Θ. Κοτσῶνην καὶ Ἡλ. Μουτσούλαν. Ὁμοίως τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐδέχθη τὸν ἐν Ἀθήναις ἀμερικανὸν ἀνταποκριτὴν κ. Stockton.

— Τὴν 10ην Δεκεμβρίου τὸν ἀρχιτέκτονα τοῦ Ὄργανισμοῦ Σχολικῶν Κτιρίων κ. Φιντικάκη καὶ τὴν κ. Νικ. Ἀνισσά.

— Τὴν 11 Δεκεμβρίου τὸν Καθηγητὴν κ. Καραντινόν.

— Τὴν 12 Δεκεμβρίου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Λαοδικείας κ. Ἰγνάτιον, τὸν Ταμίαν τοῦ Βαφειαδακείου Κληροδοτήματος κ. Ἰω. Λαζαρίμον, τὸν Δ/τὴν τοῦ Ραδιοσταθμοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων κ. Τ. Παπαγιαννόπουλον, τὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Παπαδάκη καὶ τὸν κ. Δήμαρχον Αἰγάλεω.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῇ τετάρτῃ ἐπετείῳ τῆς ἄρσεως τῶν ἀναθεμάτων, ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας ὁ Α' ἀπέστειλε πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἀγιότητα τὸν Πάπαν Παῦλον τὸν ΣΤ' τὸ ἀκόλουθον μήνυμα:

«Αὐτοῦ Ἀγιότητα Πάπαν Παῦλον τὸν ΣΤ'

Βατικανόν.

Καθὼς ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς ἐβδόμης Δεκεμβρίου τοῦ 1965, καθ' ἣν τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐπέτρεπε τῇ Ὑμετέρᾳ προσφιλεστάτῃ Ἀγιότητι καὶ ἡμῖν, ἵνα ἄρωμεν τὸ ἀνάθεμα μεταξύ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, διακονήσωμεν τῷ θελήματι τοῦ Κυρίου καὶ δώσωμεν μίαν πρώτην θετικὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἀγωνίαν τῶν διηρημένων Χριστιανῶν, ἐπὶ τοσοῦτον ἀισθανόμεθα ἀλλήλους ἐγγύτερον. Ἐπὶ τῇ ἀγίᾳ ταύτῃ ἐπετείῳ περιπτυσσόμεθα σήμερον φιλήματι ἀγίῳ τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Ἀγιότητα. Καὶ νῦν καλούμεθα, ἵνα χωρήσωμεν περαιτέρω. Εἶναι ἡ ὥρα τοῦ Χριστιανικοῦ θάρρους. Ἀγαπήσαντες ἀλλήλους ὁμολογήσωμεν τὴν ἀρχαίαν κοινὴν ἡμῶν πίστιν, πορευθώμεν ὁμοῦ πρὸς τὴν δόξαν τοῦ κοινοῦ ἀγίου θυσιαστηρίου, ἵνα πληροφορηθώμεν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, λάμψη ἡ Ἐκκλησία, ὁ κόσμος πιστεύσῃ καὶ ἔλθῃ ἐπὶ πάντας ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ.

Πατριάρχης Ἀθηναγόρας Α'».

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Θυατείρων

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. Ἀθηναγόρας ἀνεχώρησε τὴν 30 Νοεμβρίου 1969 διὰ τὴν Ἰαπωνίαν ἐν τῇ ιδιότητι τοῦ ὡς μέλους τῆς Διοργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Παγκοσμίου Διασκέψεως «Εἰρήνη καὶ Ὁρθοξεία». Τῆς εἰς Κυτό συσκέψεως μετέσχον τριάκοντα άτομα, ἐκπροσωποῦντα τὰς θρησκείας Ἀσίας, Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Τὰ ἐξετασθέντα θέματα ἀνεφέροντο εἰς τὴν Παγκόσμιον Διάσκεψιν «Εἰρήνη καὶ Ὁρθοξεία», ἡ ὁποία πρόκειται νὰ συνέλθῃ εἰς τὴν παλαιὰν πρωτεύουσάν τῆς Ἰαπωνίας Κυτό ἀπὸ 12-21 Σεπτεμβρίου 1970.

— Τὴν 25 Νοεμβρίου 1969 ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. Ἀθηναγόρας ὠμίλησεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Γλασκώβης περὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐποχὴν μας.

Ἱερά Μητρόπολις Γερμανίας

Ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γερμανίας καὶ Ἐξάρχου Κεντρῶς Εὐρώπης κ. Ἰακώβου ἐγένετο τὴν 30 Νοεμβρίου 1969 εἰς τὸν ἐν Ντύσσελντορφ ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Τῆς τελετῆς προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστρίας κ. Χρυσόστομος. Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν πολλοὶ Ἕλληνες καὶ Γερμανοὶ ἐπίσημοι, καθὼς καὶ πλῆθος πιστῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ συγγραφεὺς Μπ. Ν. Πολεβόι, πρόεδρος τῆς Σοβιετικῆς Ἐπιτροπῆς Εἰρήνης, ἐπέδωκεν εἰς τὸν Μακ. Πατριάρχην Μό-

σχος κ. Ἀλέξιον καὶ τοὺς Σεβασμ. Μητροπολίτας Κρουτίτσας καὶ Κολόμνας κ. Ποιμένα, Λεβινγκράντ καὶ Νόβγοροντ κ. Νικόδημον καὶ Ταλλίν καὶ Ἑσθονίας κ. Ἀλέξιον ἀναμνηστικά μετάλλια μετὰ τῶν σχετικῶν διπλωμάτων «διὰ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν των εἰς τὴν δραστηριότητα» τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς.

— Τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1969 ἤρχισαν τὰ μαθήματα εἰς τὰ Σεμινάρια καὶ τὰς Θεολογικὰς Ἀκαδημίας τῆς Ρωσίας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν πρώτην τάξιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν ἦτο πολὺ μεγάλος, ἡ δὲ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπέλεξε τοὺς εὐσεβεστέρους καὶ ἱκανωτέρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἐκκλησιαστικὸν Συνοδικὸν Δικαστήριον

Κλητήριον ἐπίκριμα [1]

Πρὸς

Τὸν ἱερέα Μιχαὴλ Πατσῶν

ἐφημέριον Ἱ. Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὀρρις
(Ἄγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1970, ἡμέρα Πέμπτη καὶ ὥρα 8 π.μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, ὁδὸς Ἰωάννου Γενναδίου ἀριθμὸς 14, ὅπως διακαθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι.

Προσπειδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὥσ' ἂν ἡμέρα τε καὶ ὥρα θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ἐν Ἀθήναις τῆς 10ης Δεκεμβρίου 1969.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Λαζαρίδης † Ὁ Πατρῶν ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γεωργίου Β. Μελέτη, Ἀπ' τὰ δίχτυα τοῦ μάγου. Ἐκδόσεις Ἀδελφότητος Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ». Ἀθήναι 1969, σελ. 322.

Ἀρχιμ. Ἰωάν. Γ. Ἀλεξίου, Νιάτα στὸν 20ὸν αἰῶνα. Ἐκδόσεις Ἀδελφότητος Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ». Ἀθήναι 1969, σελ. 220.

Μητροπολίτου Ἡλείας Ἀθανασίου, Ἡ ἐπισκοπικὴ ὀργάνωσις καὶ διοικήσις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία». Ἀθήναι 1969, σελ. 76.

Θεσσαλονίκης Γενναδίου (1951), Περιστατικά κηρύγματα. Θεσσαλονίκη 1969, σελ. 143.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Τὰ Γραφεῖα τῶν περιοδικῶν «**ΕΚΚΛΗΣΙΑ**», «**ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ**» καὶ «**ΘΕΟΛΟΓΙΑ**» μετεφέρθησαν εἰς τὸ μέγαρον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὁδὸς Ἰωάννου Γενναδίου 14, Ἀθήναι (140). Παρακαλοῦνται οἱ ἀξιότιμοι συνεργάται καὶ συνδρομηταί, ὅπως ἐφεξῆς ἀποστέλλουν τὰς συνεργασίας των οἱ πρῶτοι καὶ τὰς συνδρομὰς των οἱ δευτεροὶ εἰς τὴν διεύθυνσιν: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «**ΕΚΚΛΗΣΙΑ**», ὁδὸς Ἰωάννου Γενναδίου 14, Ἀθήνας (140)—(Τηλ. 718-308).

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἰωαννίνων **ΣΕΡΑΦΕΙΜ**

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

A) Ἑσωτερικοῦ: Δραχμαὶ 100 ἐτησίως.

B) Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 4 ἐτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «**ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ**»

δρχ. 6.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἑόρτια Γράμματα.

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Ἱερωνύμου, Μήνυμα ἐπὶ τῆς ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως.

Ἰωάννου Καρμίρη, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, Ἡ θεανθρωπινὴ φύσις τῆς Ἐκκλησίας.

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ Νεότης.

Πρακτικὰ καὶ ἀπόφασις τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν περὶ Μασσωνίας.

Ἐγκύκλιος Ἱεραῆς Συνόδου.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

Κλητήριον ἐπίκριμα.

Νέα Βιβλία.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
Ἀθήναι, Ἰακίου 1 — Τηλέφ. 710.734.